

I vakarais. Mes vi-
a. "Atneša dadas
idra". "Columbo
raploj" perda sek-
neš ne viendra, bet
s, ir ne dadas, o tik
bdarybės draugijos
eimininkės. Istikro
us ir tirsto vakaro
tatinės sienos nebū-
žmonių buvo vir-
čio, o jau jų link-
draugiskumas tie-
komas: ir kur tik
visi tik sykios, gy-
ne. Rodos nei blo-
bedarbes nėra. Vi-
tuojia, snekučiuoja-
Garbe Colliwoodo
žugebėjimą suren-
raugiskų valtaru.
Rep.

Lietuviai ateina į
riskas Lietaus
YNES. — 25c.
ur arti E. 9th St.



dabartiniais laikais



tauto Did. gatvė



etuvų Salę.
aro.

upyk



u Baldu

58.50

niture

"DIRVA" LITHUANIAN WEEKLY
(THE FIELD)
The only Lithuanian Newspaper in Ohio
Published Weekly at Cleveland by the
Ohio Lithuanian Publishing Co.
Yearly Subscription Rate:
In the United States..... \$2.00
Canada and Mexico..... 2.50
Lithuania and other countries..... 3.00
Advertising rates on application.
"DIRVA"
6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio



Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Post office of Cleveland, Ohio, under the Act of March 3r, 1879

"DIRVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Leidžia kas savaitę Clevelande, Ohio
Ohio Lietuvių Spaudos Bendrija
Metinė Prenumerata:
Sov.erytose Valstijose..... \$2.00
Kanadoje ir Meksikoje..... 2.50
Lietuvoje ir kitur..... 3.00
Prenumerata siunčiama nuo dienos užrašy-
mo, ne nuo Naujų Metų, ir mokasi išlaik-
ti. Apie prenumeratą klauskit laišku.
"DIRVA"
6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

No. 49

KAINA 5c.

CLEVELAND, OHIO

PENKTADIENIS, GRUODIS-DEC. 4, 1931

VOL. XVI (16-TI METAI)

Mandžiurijoje Taikos Nesimato

DARBAI IR DARBININKŲ ŽINIOS

Automobilių išdirbystės ruošiasi prie išleidimo naujų modelių, todėl daugelis dirbtuvių kurios gamina įvairias mašinerijas ir padarus reikalingus automobilių dirbtuvėse, dabar veikia gana smarkiai. Neku-rios dirba taip kaip jau ne-derbo bėgyje dviejų metų. Kaip tik 1932 metų auto-
mobilių industrija pradės gerai veikti, sako pagerės ir kiti darbai nors kiek.

Kansas City, Mo. — miesto valdyba paskyrė \$38,000-000 įvairiems miesto dar-
bams šią žiemą, tokiu bu-
du tiki kad savo bedarbių
klausimu yra pusėtinai ap-
sėtinus. Sako busį dar-
bo del 12,000 darbininkų.

Johnstown, Pa. — Plie-
no industrijoje didėjantis
darbų gerėjimas pradeda
apsireikšti. Bethlehem plie-
no išdirbystės šaukia į dar-
bą šimtus darbininkų.

McKeesport Tin Plate
Co. pranešė kad 3,000 dar-
bininkų tos kompanijos įs-
taigose Pittsburgė bus pa-
šaukta dirbti pilną laiką
per Gruodžio mėnesį.

Logan, W. Va. — Istikus
sprogimui Monitor angli-
kasykloj, užgriuvo tris dar-
bininkus.

Vienna, Austrija. — Ne-
didelis burelis bedarbių su-
ėję prie puikaus viešbučio
Imperial pradėjo reikauti
"Mes alkani!" ir mėtųdami
plytgaliais išdaužė kelioli-
ka langų. Pabėgo pirm ne-
gu policija spėjo pributi.

Obuolių derlius 1931 m.
Amerikoje apskaitliuojama
220,000,000 bušelių. Devy-
nios vakarinės valstijos su-
rinko obuolių 13,100,000 ba-
čų, arba 4,380,000 bačų
mažiau negu pernai.

Abelnai kaip apskaitliuo-
jama, šymet ukėse užderė-
jo visko už \$6,500,000,000
pardavimo sumos.

KAIP DAUG BIZNIO DARO TELEFONAS

Washington. — Per me-
tus laiko Suv. Valstijose
buvo 31,528,949,064 telefo-
no šaukimai, arba po 250
ant kiekvieno gyventojų.
Skaitant po 5c už kiek-
vieną kartą, pasidaro tiek
pinigų kad užmokėtų visas
Amerikos skolas 20 kartų.

CHINAI ATAKUOJA JAPONUS

Šanghai, Gruodžio 2 d. —
Chinų generolas Mah Can
San, kurį savaitę laiko at-
gal Japonai su maža kariu-
mene sumušė, dabar vėl
susitvarkė ir pradėjo ata-
kuoti Japonus. Mušis atsi-
naujino netoli Hailun, Chi-
nai turėjo pasisekimą ir ti-
kisi atimti Tsitsirahą.

Tokio. — Japonija prade-
da nusileisti Tautų Sąjun-
gai ir sutinka taikiu budu
baigti nesusipratimą su
Chinija Mandžiurijoje, vie-
nok Japonija reikalauja pa-
daryti jai rezervacijas tai-
kymosi progrome. Japoni-
ja sako kad Mandžiurijoje
suaugia Chinai banditai ku-
rie gali visada atakuoti Ja-
ponų pozicijas, delei ko Ja-
ponija nori palaikyti car-
gybą prieš juos.

Jeigu Japonija sutiks su
Tautų Sąjungos patvarky-
mu, kain dabar išrodo, tai
Tautų Sąjungos pastangos
sulaikyti karą bus pasise-
kusios.

GANDHI APLEIDŽIA ANGLIJĄ

Londonas. — Nieko ne-
laimėjęs, Indijos vadas ko-
vų už laisvę, Gandhi, aplėi-
do Londoną ir gryždamas
pasakė: "Musų šalyje vėl
bus pragaras. Aš gryžtu,
ir sugrįžęs vėl pradėsiu sa-
vo beginklį karą prieš An-
gliją."

NORI PADIDINT TUR- TUOLIAMS TAKSUS

Washington. — Senato-
rius Smoot agituoja už pa-
didinimą taksų tiems kurie
daro didelius pelnus. To-
kiems kurie per metą turi
ineigų \$100,000 ar daugiau,
turėtų mokėti taksų iki 40
nuoimčių.

Smoot taipgi siulo įvesti
taksus ant taip vadinamų
"prabangėjų", kaip automo-
bilių, radio ir kitų tokių da-
lykų.

KIEK AMERIKOS VAL- DZIA IŠAIKVOJA

Alfred E. Smith, buvęs
Demokratų kandidatas ant
prezidento, privedžioja jog
dabartinės valdžios bran-
gios įstaigos išaiškvoja į me-
tus \$500,000,000 daugiau
negu reikėtų jeigu būtų ge-
rai sutvarkytos. Prie to,
sako jis, gal piliečiams dar
kaštuoja kita tiek turint
biznio reikalus su valdžia,
kad nebūtų jeigu valdžios
įstaigos būtų tinkamiau su-
reguliuotos.

MUŠTYNĖ TAIKOS KON- FERENCIJOJ

Paryžius. — Lapk. 28 d.
buvo sušaukta tarptautinė
konferencija aptarimui nu-
siginklavimo, bet vietoj to
išėjo tiesiog karas, nes iš-
ėjo muštynė ir taip konfe-
rencija suiro. Vyrai ir mo-
terys ėmė muštis, už plau-
kų tasytis, kandžiotis ir tt.
Kalbėtojų platforma suar-
dyta, stalai ir kedės sulau-
žyta.

"SAUSIEJŲ" RUPINASI SAVO VAJUM

Amerikos "sausųjų" or-
ganizacija turės savo vi-
suotinę suvažiavimą Wash-
ingtono Sausio 15 d. ir per
keturias dienas svarstys
kaip "palaikyt Kongresą ir
Baltąjį Namą sausu". Tai
yra, jie ruošiasi dideliame
vajui 1932 metais ir dės
pastangas sumušti "šlapių-
jų" užsimojimą panaikinti
prohibiciją.

SUOMIJA KEIČIA SAVO PROHIBICIJĄ

Helsingfors. — Suomi-
jos seimui pasiulyta specia-
lės komisijos tyrimui pro-
hibicijos klausimo, padaryti
Gruodžio 30 dieną balsavi-
mus kaslink prohibicijos
panaikinimo ar palikimo.
Prohibicija ten buvo per
13 metų ir nieko gero ne-
padarė. Tik šymet per 10
mėnesių valdžia konfiska-
vo 225,000 gorėių šmuge-
liuojamos degtinės, o kiek
prašmugeliuota nesugauta!

Amerikoje yra buvę Blo- giau negu Dabar

Amerikos biznio žmonės
pradeda iškelti viešumon
kad seniau čia yra buvę di-
desnių ekonominių krizių
ir kad dabartinio krizio ne-
galima vadinti aršiausiu
šios šalies istorijoje.

Stai kaip yra buvę apie
100 metų atgal: 1839 me-
tais užsidarė visi bankai
per visą šalį išskyrus Nau-
ją Angliją. Gegužės 10 d.
tą metų užsidarė visi ban-
kai New Yorke.

1873 metais buvo 3,000-
000 darbininkų be darbo iš
40,000,000 gyventojų; su-
bankrutėjo 89 geležinkeliai,
ir 300 iš 207 pilno ir gele-
žies dirbtuvių visai užsida-
rė.

Taipgi labai didelė bedar-
bė ir krizis buvo 1893 me-
tais. Tuos laikus atmena
daugelis dar dabar gyve-
nančiųjų.

Nors ši žinia nieko gero
neduoda tačiau reikia žino-
ti kad ne visada Amerikoje
buvo geri laikai.

VENGRIJOJ NORĖTA ĮVEST DIKTATURĄ

Budapestas, Vengrija. —
Lapk. 29 d. areštuota 32
asmens, kurie įtarti suokal-
byj nuverst dabartinę Ven-
grijos vyriausybę. Vienas
iš suimtųjų, kariumenės
generolas, įtartas viso suo-
kalbio vadu, nusišovė.

Kaip paaiški, buvo ren-
giamasi įvesti diktaturą.

Iš Viennos (Austrijoje)
pranešama kad suokalbįs
prasidėjo po vadovystė žy-
maus vado "Prisikeliančių
Vengrų", kuris seniau bu-
vo kaltinamas žudyme dau-
gybės Žydų įtaryt turinčių
santikius su Bela Kun, ku-
ris po karo bandė įvesti
Vengrijoje komunistinę dik-
taturą.

Tuo tarpu pati Vengrijos
vyriausybė plačiau apie tą
suokalbį neskelbia, iki ne-
išstirs nuodugnai.

ATEIVIŲ GRYZIMAS

Washington. — Per Spa-
lių mėnesį iš Suv. Valstijų
gryžo atgal 10,857 ateiviai,
o atvažiuavo tris sykius ma-
žiau — 3,913. Taip nupul-
ti ateivybei yra didelis da-
lykas.

Daugiausia gryžo Meksi-
konų, 5,190, o 1,663 Meksi-
konai buvo deportuoti tą
patį mėnesį.

NEW YORKO MAJORO WALKER'O MISIJA

New Yorko miesto majo-
ras, mažas bet smarkus vy-
ras, gabus teisininkas, iš-
važiuo į kitą kraštą Ame-
rikos, ir Kaliforniją pas to-
valstijos gubernatorių, ko-
voti už paliuosavimą iš ka-
lėjimo darbininkų organi-
zatoriaus Tom Mooney. Jis
nuo 1916 metų sėdi kalėje
už jam primestą žudys-
tę laike patriotiškos de-
monstracijos San Francis-
co mieste. Su juo buvo ap-
kaltintas ir kitas, Billings,
ir jie dabar sėdi nelaisvėje.

Majoras Walker tiki pri-
kalbinti Kalifornijos guber-
natorių dovanoti Mooney
bausmę, ko gubernatorius
nesutinka padaryti, nors
beveik visa Amerika to rei-
kalauja.

Walker išvažiuo specia-
liu traukiniu, su laikraščiu
atstovais, ir už pervežimą
gelžkelių kompanijai užmo-
kėjo net \$3,900.

BUDAVOJA DARBO PALOCIUS

Maskvoje, sovietų valdžia
budavoja \$4,000,000 vertės
darbininkiškus palocius vie-
tojų buvusio vienuolyno.

Toj budavonėj bus du te-
atrai ir visokios salės, kur
galės sutilpti 12,000 žmo-
nių. Žinoma, budavoja, bet
pačių darbininkų prakaitu,
iš darbininkų ištraukiamais
pinigais. Nors darbininkai
bus alkani, bet sovietų ca-
rai galės pasigirti kitų ša-
lių darbininkams: Žiūrėkit
ką mes darbininkams duo-
dam!....

VOKIETIJOS PADE- TIS BLOGA

Berlinas. — Vokietijos
padėtis palengva eina prie
punkto kuriame turės ap-
sireikšti jos likimas. Vo-
kietija neturi pinigų, o ir
tą patį aukšą ką turi yra
priversta išduoti į užrube-
žius.

Jeigu Francuzija nepri-
sitaikys prie Anglijos ir S.
Valstijų ir elgsis kaip iki
šiul elgėsi, tai Vokietija bus
priversta bankrutuoti, kas
prives prie politiško sukili-
mo. Tas sunaikins ne tik
privatiskus kreditus bet ir
pačios Vokietijos galimybę
mokėti karo skolas.

"BEDARBIŲ DEMON- STRACIJA" — KOMU- NISTŲ REKLAMA

Valdžios agentai praneša
kad į Washingtoną pribus
"bedarbiai" 1,144 trokuose
ir 92 automobiliuose.

Sako kad ši demonstra-
cija yra nepaprastai didelė
ir po vadovystė gerai or-
ganizuotų komunistų agi-
tatorių. Jeigu demonstra-
cija pasiseks tai bus vienas
iš geriausia suorganizuotų
komunistų judėjimų šioje
šalyje.

Kelionėje jų niekas ne-
kliudo kur jie nieko neklui-
do.

NORI GELBĖT "LUSI- TANIJOS" SKARBUS

Londonas. — Ruošiamas
si tam tikrais išraisais prie-
taisais bandyti pasiekti nu-
skandintą didelį Anglų lai-
vą "Lusitania", išgavimui
iš jo aukso ir kitų dar ne-
sugedusių metalų.

"Lusitanią" nuskandino
Vokiečių submarinas Geg.
7 d., 1915 m., netoli Airijos
pakraščiu. Laivas randasi
apie 300 pėdų gilumoje.

AMERIKOS UKIŲ TARY- BOS NUOSTOLIAI

Washington. — Ameri-
kos kongresas sudarė Ukių
Tarybą ir paskyrė \$500-
000,000 sumą stabilizavimui
kviečių ir vatos kainų, kad
ukininkai nebankrutytų.
Kiek yra supirkta iš tos
sumos kviečių ir vatos, su-
lyg Spalių 31 d. kainų Ta-
ryba turi \$177,000,000 nuo-
stolių. \$102,000,000 iš tos
sumos nuostoliai už kvie-
čius ir \$75,000,000 už vatą.

LENKAI KARIA BALTBUOŽIUS

Po priekabe neva spiega-
vimo sovietų naudai, Len-
kų valdžia Baranovičiuose
pakorė septynis Baltgu-
džius. Jų nužudymas buvo
vienas iš "nežgrabniausių"
nuotikių Lenkų istorijoje —
kartuvės sugriuvo po užnė-
rimo virvės ant kaklo pir-
mam vyrui, ir jo draugai
turėjo matyti jį nusikanki-
nant mirtinai.

Gal kartuvių sugriuvi-
mas ką nors blogo prana-
šauja Lenkijai....

Rusijoje kalba kad Len-
kijoj kils revoliucija.

SAKO LIETUVOJ BUS PRE- ZIDENTO RINKIMAI

Rinkikai Rinkta Gru- odžio 2 d., Jie Rinksią Prezidentą Gr. 11 d.

Lapk. 29 d. Amerikos
laikraščiuose pasirodė pra-
nešimas iš Kauno, kores-
pondento Donald Day, jog
Gruodžio 2 diena tapo pa-
skirta išrinkimui iš įvairių
Lietuvos sričių tam tikrų
rinkikų-elektorių, 118 as-
menų, kurie turėsia suva-
žiuoti į Kauną Gruodžio 11
dieną ir išrinkti Lietuvos
Respublikos Prezidentą.

Kaip toliau pranešimas
sako, Prezidentas bus ren-
kamas septynių metų ter-
minui.

Kadangi šie rinkimai pa-
skelbta netikėtai ir užklu-
po partijas neprisirengus-
ias, todėl tikima kad da-
bartinis Prezidentas, Anta-
nas Smetona, bus išrinktas
Prezidentu.

Toliau Day pastebi kad
dabartinis Prezidentas, A.
Smetona, per penkis metus
valdydamas, davė Lietuvai
pirmutinę tinkamą valdžią
nuo pat nepriklausomybės
atgavimo — nuo 1918 me-
tų. Prie Smetonos Lietu-
va gyvena geroje ir nepa-
liasta ekonominės depres-
ijos kokią jaučia visas pa-
saulis.

Ar pranešimas apie Pre-
zidento rinkimus yra tei-
singas tuo tarpu nežinia,
kadangi iš Lietuvos Pasiun-
tinybės Washingtono nieko
apie tai nepraneša, kas bu-
tų buvę (ar turėtų būti)
padaryta.

DIDELIS SUMAŽĖJI- MAS INEIGŲ

Suv. Valstijų gyventojai
1930 metais, lyginant su
1929 metais, turėjo ineigų
bendrai net \$7,073,865,119
mažiau.

Paviėnių ir firmų kurios
1929 metais turėjo ineigų
virš \$500,000, skaičius su-
mažėjo per pusę.

Dvi vedė moterys ir šeši
vyrai su taksuojamomis in-
eigomis \$5,000,000 ir dau-
giau, mokėjo valdžiai tak-
sų daugiau negu bendrai
sumokėjo 2,613,165 ypotos
kurios raportavo savo in-
eigas \$5,000 ir mažiau.

Aštuoni didžiausi turtuo-
liai bendrai turėjo ineigų
net \$122,634,419, jie bend-
rai taksų sumokėjo \$19-
288,718.

ŠVEDŲ DEGTUKŲ DIR- BĖJAI AMERIKOJE

Švedų degtukų trustas
įžengė į Amerikos degtukų
biznį, paimdamas į savo
rankas Federal Match Co.

Tuo budu Švedų degtukų
trustas paėmė į savo ran-
kas degtukų dirbtuves Bel-
lefonte ir Bloomsburg, Pa.,
ir Joliet, Duluth ir Spoka-
ne miestuose.

ŠVEICARAI GELBSTI SAVO LAIKRODŽIŲ INDUSTRIJĄ

Šveicarija yra pragarsė-
jus laikrodžių ir laikrodė-
lių išdirbystėmis. Bet kaip
kitos industrijos taip ir lai-
krodo rodymoj industrija nu-
silpo. Dabar žymesni laik-
rodžių išdirbėjai rengiasi
sudaryt savo trustą ir gel-
bėtis vienas kitam. Gal ir
valdžia prisidės prie indus-
trijos finansiskai.

Laikrodžių išdirbystė y-
ra viena iš keturių žymiau-
sių Šveicarijos pelnų. Viena
ką pradeda Šveicarai
permatyti tai kad kenks-
minga eksportuoti į kitas
šalis jų gamintus laikrodė-
lių ir laikrodžių vidurius,
ką paskui įdedama į namie
gamintus lukštus ir parda-
vinėja su dideliu pelnu. Ki-
tas dalykas, Šveicarai nori
sulaikyti laikrodžių eksper-
tų teikimą kitoms šalims,
nes jų produktas kitose ša-
lyse patampa tos šalies, o
ne Šveicarų.

Laikrodžių gamyba yra
labai senas Šveicarų užsi-
ėmimas. 1881 metais ten
buvo 2,662 laikrodžių dirb-
tuvės, jose dirbo 135,000
darbininkų.

1929 m. laikrodžių dirb-
tuvėjų buvo 8,514 su 400,000
darbininkų — visa dešimta
dalis Šveicarijos žmonių
užsiima laikrodžių išdirby-
ste.

Pastaru laiku Šveicarijo-
je viešpatauja bedarbė; vi-
sokių rūšių darbininkų ne-
gaunančių dirbti yra apie
333,000.

DEVYNIS NUŽUDĖ IR PATS NUSIŽUDĖ

Durban, Pietų Afrika. —
Vienas pamišęs Europietis,
važiuodamas automobiliu,
nušovė devynias ypates, iš
jų du Europiečių ir septy-
niuos negrus, ir kada polici-
ja buvo jį bepavejanti ir su-
imanti jis pats nusišovė.

Už ką Dr. J. Šliupas
Lietuvoje varginamas:
Paskaitytis šią knyge-
lę, žinosit ar tie šven-
tieji buvo tokie griešni
kad apie jų gyvenimą
nevalia niekam išsižio-
ti. Stai ji—

TIKRI IR NETIKRI ŠVENTIEJI

Reikalaukit tuoj Dr. Jono
Šliupo knygelės "Tikri ir
Netikri šventieji". Turios
dar galima gauti "Dievo-
je". Kaina 25c. su prisijun-
timu. Siųskite (Ameriko-
je) pašto ženklelinis.

Reikalaukite "Dirvo"
6820 Superior Ave.
Cleveland, O.

Korespondencijos

PITTSBURGH

Bankai moka. Du Pittsburgho bankai, kurie užsidarė tulas laikas atgal, perėitą savaitę išmokėjo dalį depozitorių pinigų, sumoje \$772,200. Viso Pittsburghe užsidarę aštuoni bankai, jų vedėjai sako kad depozitoriams bus išmokėta.

“Bedarbių eiseną”. Per Pittsburghą praėjo komunistų suorganizuota “alkanų bedarbių” demonstracija. Vieni važiuoti trokiais, kiti pėkšti traukė linkui sostinės Washingtono, kur nori dalyvauti sykiu su visais suėjusiais komunistais Kongreso atidaryme ir kėlimui lermo.

Blawnoxė eisenai ties apskrities kalėjimu sustojus, vienas agitatorius norėjo sakyti prakalbą, bet buvo areštuotas.

Darbai geležinėse dirbtuvėse Pittsburgho srityje sudaro. Paveizdan, Monesse-ne gauta \$6,000,000 vertės užsakymų padaryti vielių naujai budavojamam tiltui Kalifornijoje.

Braddocke, Edgar Thomson dirbtuvėj paimta 5,000 darbininkų kad galėtų užsidirbti nors kiek žiemės laikui. Dirbs iki Naujų metų.

Dovanos Penn. ukininkams. Pensylvanijos ukininkų paroda — gyvulių ir žemės produktų — skiria dalyviams dovanų \$37,819. Dovanos bus išdalinta į 20 įvairių agrikulteros skyrių ir bus duodama: už arklius, karves, avis, kiaules, pieno produktus ir visokius žemės ir sodnų derlius.

Reikalauja taksų mažinimo. Pittsburgho namų budavotojų draugija reikalauja miesto tarybos kad sekančiam metų būtų taksai už nejudamą nuosavybę apmažinta 25 nuosimčiai.

Tas reikštų apie \$4,000,-000 taksų mažiau.

Reading gelžkelio kompanija, operuojanti rytinėj Pensylvanijos dalyj, skiria \$4,000,000 įvairiems linijos pagerinimams. Jau ta kompanija pastaru laiku išdėjo \$21,500,000 savo kelių elektrifikavimui.

Sudėgė daug namų. Bedford, Pa. — Nakties laiku užsidegė ir išdegė didelė dalis Hopewell miestelio, 600 žmonių liko be pastogės.

Jiems pagalbą teikia atstovai Raudonojo Kryžiaus ir kitų šelpimo organizacijų.

Bedarbių skaičius dauginasi. Pensylvanijos Darbo departamentas skelbia kad bėgyje trijų mėnesių, tarp Birželio ir Spalių, šią vasarą apie 50,000 darbininkų daugiau neteko darbo ir viso bedarbių skaičius valstijoje siekia 969,000, arba 26 nuosimtis visų dirbančiųjų šios valstijos gyventojų.

Laukų ir anglies darbuose šiek-tiek daugiau dirbta, bet miestuose kur yra dirbtuvės, darbai ėjo prastyn ir bedarbių skaičius didinosi.

Rengiasi prie pašto statymo. Gruodžio 15 d. bus paduota ant varžytinių pasiūlymai pastatyti čia naują pašto budinką, kuriam valdžia paskyrė \$5,000,000. Pittsburgho firmos tikisi pagauti bent \$4,000,000 iš tos sumos. Kita dalis materijolo turės ateiti iš kitur.

Hotelių biznis. Metų laiku, 18 Pittsburgho hotelių padarė apivartos \$8,260,000 ir aptarnavo bendrai 5,900 svečių. Hoteliuose dirba 2,355 darbininkai, kuriems algų išmokama \$2,328,000 į metus.

CHICAGO, ILL.

Tautininkai gauna balsų socialistių tvirtovėje

Gruodžio 1 d. buvo nominacijos SLA. viršininkų S. L. A. 226 kuopoj, kuri skaičiuoja socialistų tvirtovę. Dalyvavo 53 nariai. Balsų gavo:

Ant Prezidento: Bagočius 34; Bačiūnas 16; Grinius 3.

Ant Vice-Prez.: Grinius 42; Mikaluskas 10.

Ant Sekretoriaus: Semaška (tautininkas) 31; Viniakas 16; Jurgeliutė 3.

Ant Iždininko: Gugis 38; Tareila 13.

Tas parodo kad nežiurint didelių socialistų pastangų, net jų pačių “tvirtovėj” nariai pasirodo “neistikimi”, kitaip sakant, patys karštieji disciplinuoti socialistai balsuoja už savus (sektoriaus klausime visai užsinaravio ir nebensavo), o kiti nepritaria jiems ir balsuoja už sau patinkamus kandidatus, rimtus žmones.

Tas pats be abejo bus ir sandariečių kontroliuojamoj kuopoj: tegul gaus didesnę dalį balsų jų peršami kandidatai, bet kiti balsuos už Bačiūną, Tareilą, ir sudėjęs dviejų kuopų nominacijų paselkmes gali išeiti kad tautininkų kandidatai gaus daugiau balsų per abi kuopas, negu gavo paskirai iš savų kuopų socialistų ir sandariečių kandidatai.

Draugutis.

SEATTLE, WASH.

Nors čia Lietuvių gyvenime mažai kas naujo yra, nes senai mūsų vienuoliai veikimu neužsiima, jaunimas neturėdamas ką tarp savųjų veikti eina prie svetimtaučių. Labai retai net pasiatiko kad Lietuvis jaunikaitis apsivestų su Lietuvininke, daugiausia ir vaikinai ir mergaitės papuola į svetimųjų bangas.

Čia tankiai apsilanko Dr. Karolis Sarpalius, imtikas, apie kurį plačiai kalbama ir spauda daug rašo. Jis yra mylimas Lietuvių ir svetimtaučių. Jau nekurie mūsų jaunuoliai net susigėdo už nevertojimą savo kalbos ir neigimą Lietuvystės, pamatę kaip Lietuviai gerai pasijūmi ir yra garbė buti Lietuviu. Dabar kiti pradeda daugiau žingeidautis savo tėvų kalba, matydami kaip Dr. Sarpalius, nors čia gimęs, gražiai kalba Lietuviškai ir visai tos kalbos nesigėdi vartoti tarp svetimųjų.

Kada vietos Graikai norėjo Dr. Sarpalių prisistovinti jis labai plačiai aprašė laikraščiuose kad jis yra Lietuvis ir nesigėdi juom buti, o mūsų ateiviai Lietuvių daugelis bijo išsiduoti su savo tautyste. Gėda.

Lietuvių dirvoje būtų galima dabar su jaunimu daugiau nuveikti, tik gaila kad dabar mūsų ateiviai nieko kultūriško neveikia, išskyrus ką surengia šokį. Nėra vadų, nėra kam pradėti darbas, ir taip mūsų tautiečiai skęsta gilyn leto targo miegan.

Kitas pavyzdingas Lietuvis yra Antanas Savičius — jis dabar yra prokurorų; ir jis nesigėdi Lietuvių kalbos ir jeigu būtų proga prisidėti prie Lietuvių veikimo. Kiek girdėti, Savičių norima paskirti dar aukštesnę valdišką vietą ir paimti į Washingtoną.

Turime dar vieną žymų Lietuvį tautietį, bet jis yra ateivis iš Lietuvos. Apie porą mėnesių laiko atgal jis tapo gubernatoriaus paskirtas aukščiausio valstijos teismo (Superior Court) teisėju. Tai Kazys Kraučius.

Neseniai jo teisme buvo Lietuvių byla, ir Lietuviai buvo kaltinami už padeigimą namo. Nors tikrų prirodymų nebuvo, jūrų pri pažino Lietuvius kaltais ir išrodė kad kaltininkai gaus nuo 1 iki 5 metų kalėjimo, bet Teisėjas Kraučius padarė leidimo kad kaltininkai gaus nuo 1 iki 5 metų kalėjimo, bet Teisėjas Kraučius padarė leidimo kad kaltininkai gaus nuo 1 iki 5 metų kalėjimo, bet Teisėjas Kraučius padarė leidimo kad kaltininkai gaus nuo 1 iki 5 metų kalėjimo.

Tuomi dar neužsibaigia: Washington Universite turime Lietuvį profesorį, Steponą Eringį, įsiai aiškina Lietuvį ir Rusų kalbas ir turi gana gražų būrelį mokinių studijuojančių Lietuvį kalbą. Jis turi ir porą Lietuvį studentų, nes ir Lietuviai, pamatę kad svetimtaučiai mokosi mūsų kalbos, pasijuto gėdoje nemokėti savo tėvų kalbos. Prof. Eringis nupeikia Lietuvius kurie nemokina vaikus Lietuviškai; sako, yra daug tokių tėvų kurie nemokėdami Angliškai vistiek su savo vaikais krevezoja ta kalba.

Patartina mūsų broliams ir sesutėms išbusti ir buti tikrais kareiviais Lietuvystės, nes yra garbė buti Lietuviu. Kiekvienas prisiminkim juos garsius žodžius: “Lietuviais esame užgime, Lietuviais turim ir mirti”.

Lai gyvuoją Lietuva, lai gyvuoją jos sena ir graži kalba per amžius!

B. G. Sitko.

DAYTON

Apie parapijos koncertą.

Lapkr. 22 d. bažnytinėj salėj įvyko parapijos koncertas po vadovystė Pr. Ambrozaičio: Choras sudainavo keletą gražių dainų, ir pats chorvedis p. Ambrozaitis pora dainų solo (Vanagaičio “Litai” ir “Plaukia Nemunėlis”). Prie to ir kitos dainos didumoje buvo A. Vanagaičio. Bet kadangi vieta netinkama ir pianas prastas tai ir dainos negalėjo pilnai gerai išeiti. Dar gi publika, užpakalyje sėdėdama, darė savotišką kačių koncertą, už ką verta papeikimo.

Staiga mirtis. Lapk. 25 d. išryto, dar lovoj gulėdamas, mirė staiga galvos apoplekija Jonas Butkus, 59 metų amžiaus, nuo 225 Rita st. Velionis Amerikoje išgyveno 27 metus; iš Lietuvos paėjo iš Raudėnų parapijos, Kursėnų val. Paliko gražią šeimyną: moterį, tris dukteris, du suni ir brolį Igną, kurie visi gyvena Daytonė.

Velionis buvo geros širdies ir linksmo būdo žmogus ir neblogas muzikantas smuikininkas. Gyveno seniau Pittsburgho srityje, daug pasitarnavo savo muzika Lietuvių vestuvėse ir kitokiuose pokiliuose, taip pat ir Daytonė daug Lietuviams yra pasitarnavęs savo smuika.

Palaidotas Lapkr. 28 d. Memorial Park kapinėse, palydint daugeliui draugų ir kaimynų, kurie atidavė jam paskutinį savo pasitarnavimą.

Graborius A. J. Keydoszius gražiai pasitarnavo savo užduotyse.

Lai buna lengva žemelė geram Žemaičiui ilsetis amžinai.

“D.” Rep.

WATERBURY, Conn.

Šiais laikais Lietuvių judėjimas varosi pirmyn persmarmariai, o ypač jaunuoliai nesišlieja prie Lietuvių organizacijų, bet sau pavieniai gyvena ir savosiuos laiką leidžia su svetimtaučiais, net nesuprasdami savo tautystės.

Čionykštė S. L. A. 11-ta kuopa ta aiškiai mato, bet jaunuoliai pritraukti tikrai jaunuoliai gali. O jei nepritrauksime jaunuolių, iš kur ateities veikėjus gausime?

Todel, praeitame susirinkime, Lapkričio 5 d., nutarta pavesti jaunuolių komitetui surengti pasilinksmimo vakarėlio; tas daroma ne vien kad vėl atkreipti atidą į savo organizaciją, bet tuom pačiu karščiau pakelti iždą. Komitetas susideda iš p-lės E. Tareilaitės, ponios K. Stanislovaitienės, p-lės Azunariūnės ir pp. Vokietaičio ir Petrausko.

Nutarta surengta Gruodžio 29 d. kortų lošimo vakarą su dovanomis. Komitetas taipgi stengsis pavaišinti visus atsilankiusius skaniais užkandžiais. Tikimasi sulaukti kelių šimtų svečių tą vakarą.

11-tos Kp. Jaunuolė.

Ar jau išrašė “Dirvą” saviškiams į Lietuvą? — už \$3.00 metuose pralinksmint visą kaimą!

AKRONO NAUJIENOS

Iš S.L.A. 198 kp. judėjimo. Lapk. 8 d. šios kuopos susirinkimas buvo laikomas nepaprastai greitai išprižiasties laidotuvių S. Levulio, bet visgi daug dalykų tapo atlikta.

Aptarta kad sekantis susirinkimas, kuris įvyksta Gruodžio 13 d., būtų šaukiamas atvirutėmis, kadangi visi nariai privalo dalyvauti, nes bus nominavimas namų prekyba, susitaupė dikčiai pinigų ir pasidėjo banke. Po karo mirė žmona ir dukterė, liko jis su sunum, kuris nenorėjo jokio darbo dirbti, kaip paprastai čia augė, kurie jokio užsiėmimo neįėjo. Sunui nepatiko tėvo pastabos dėl jo dykunavimo ir laukė geros progos tėvui atkeršyti.

Darbams mažėjant ir užsidarinėjant bankams, tėvas nuėjo į banką ir išsiėmė savo sutaupytus \$15,000, paslėpdamas namie. Sunas tai pajutęs, reikalavo tėvo duoti jam tuos pinigus, bet tėvas gynėsi, iki sunas pagriebęs revolverį tėvą nudoję žmonių, laukė išlydint, tik vėliau paaiškėjo kad viduje yra koks tai kunigas, kuris atlikinėja paskutines ceremonijas ir paskiau jis išėjo lydėdamas lavoną.

Velionis buvo laisvų pažiūrų ir su religijomis nieko neturėjo, kam reikėjo pat mirčiai su kunigais susidėti.

Sovietų sukaktuvės. Lapkričio 7 d. buvo minima 14 metų sovietų Rusijos sukaktuvės. Nueinu ir aš į jų parengimą. Prie durų stovi žmogus, ima įžangos 25c. Bet ant plakatu nebuvę pažymėta kad įžangabūs. Inėjęs į salę, pamatau vieną Lietuvį pažystamą ir laukiam kaip čia dabar tas vaikščiojimas prasidės ir ar jau daugiau Lietuvį ir neateis. Ir tikrai, visas programą pasibaigė, bet iš Lietuvį nieks daugiau nepasirodė salėje. Tai taip mūsų komunistai nusigveno: senasias organizacijas griovė, o savąją statė, ir nustatė tik ant vieno žmogaus....

Kaslink apvaikščiojimo: publikos buvo prisirinkę į 70 galvų, vyrų, moterų ir vaikų. Vienas išėjęs paaiškino dalyviniams apie komunistų dienraščio “Daily Worker” vargus ir prašė aukauti.... Paskiau buvo muzikos, Rusiškas internacionalas, vėliau linkėjimai sovietams, ir tt.

Kai pradėjo šaukti komunistinių draugijų pirmininkus, pamaniau kam čia jie taip daug reikalingi, bet netrukus paaiškėjo iš organizatoriaus kad komunistams vadams labai reikalingas pinigų, todėl prašė nuo kiekvieno po penking, bet penkinių nesant, šaukė nors po dolari. Tokių atsidaro keturi. Vėliau prašė duoti kas kiek gali, ir pagaliau visoms savo draugijoms prisakė iš iždų pristatyti aukų butinai, nes to reikalauja disciplina. Taigi pasidaro aišku kam komunistams tos jų organizacijos reikalingos: kad daugiau prisųvauti dolarių.

Mes sakom kad kunigai Panelė Švenčiausią ir desėtkus vardų išdalinę daro didelį biznį, bet neprasčiau ir pas komunistus. Jie nežiuri kad darbininkai ba-

du miršta, tik duok agitatoriams kad jie turėtų sau rojų....

Petras Dabartinis.

“Dirvoj” buvo rašyta neseniai kad Kenmore distrikte sunus nušovė savo tėvą ir paskui pats pasikorė. Dailyskas paaiškėjo buvo tokis. Užmuštasis Philips buvo ateivis; karo laiku užsiėmė namų prekyba, susitaupė dikčiai pinigų ir pasidėjo banke. Po karo mirė žmona ir dukterė, liko jis su sunum, kuris nenorėjo jokio darbo dirbti, kaip paprastai čia augė, kurie jokio užsiėmimo neįėjo. Sunui nepatiko tėvo pastabos dėl jo dykunavimo ir laukė geros progos tėvui atkeršyti.

Darbams mažėjant ir užsidarinėjant bankams, tėvas nuėjo į banką ir išsiėmė savo sutaupytus \$15,000, paslėpdamas namie. Sunas tai pajutęs, reikalavo tėvo duoti jam tuos pinigus, bet tėvas gynėsi, iki sunas pagriebęs revolverį tėvą nudoję žmonių, laukė išlydint, tik vėliau paaiškėjo kad viduje yra koks tai kunigas, kuris atlikinėja paskutines ceremonijas ir paskiau jis išėjo lydėdamas lavoną.

Velionis buvo laisvų pažiūrų ir su religijomis nieko neturėjo, kam reikėjo pat mirčiai su kunigais susidėti.

Sovietų sukaktuvės. Lapkričio 7 d. buvo minima 14 metų sovietų Rusijos sukaktuvės. Nueinu ir aš į jų parengimą. Prie durų stovi žmogus, ima įžangos 25c. Bet ant plakatu nebuvę pažymėta kad įžangabūs. Inėjęs į salę, pamatau vieną Lietuvį pažystamą ir laukiam kaip čia dabar tas vaikščiojimas prasidės ir ar jau daugiau Lietuvį ir neateis. Ir tikrai, visas programą pasibaigė, bet iš Lietuvį nieks daugiau nepasirodė salėje. Tai taip mūsų komunistai nusigveno: senasias organizacijas griovė, o savąją statė, ir nustatė tik ant vieno žmogaus....

Kaslink apvaikščiojimo: publikos buvo prisirinkę į 70 galvų, vyrų, moterų ir vaikų. Vienas išėjęs paaiškino dalyviniams apie komunistų dienraščio “Daily Worker” vargus ir prašė aukauti.... Paskiau buvo muzikos, Rusiškas internacionalas, vėliau linkėjimai sovietams, ir tt.

Kai pradėjo šaukti komunistinių draugijų pirmininkus, pamaniau kam čia jie taip daug reikalingi, bet netrukus paaiškėjo iš organizatoriaus kad komunistams vadams labai reikalingas pinigų, todėl prašė nuo kiekvieno po penking, bet penkinių nesant, šaukė nors po dolari. Tokių atsidaro keturi. Vėliau prašė duoti kas kiek gali, ir pagaliau visoms savo draugijoms prisakė iš iždų pristatyti aukų butinai, nes to reikalauja disciplina. Taigi pasidaro aišku kam komunistams tos jų organizacijos reikalingos: kad daugiau prisųvauti dolarių.

Mes sakom kad kunigai Panelė Švenčiausią ir desėtkus vardų išdalinę daro didelį biznį, bet neprasčiau ir pas komunistus. Jie nežiuri kad darbininkai ba-

LONDONAS, Anglija

Lapkričio 1 d. čia atvyko iš Amerikos Kun. Dr. K. Matulaitis užimti Lietuvių Šv. Kazimiero parapijos klebono vietą. Naujasis kunigas yra mūsų buvusio klebono Kun. K. Matulaičio pusbrolis. Jis priklauso Marijonų vienuolnui, taigi ir kalbama kad ši Lietuvių bažnyčia ilgainiu pereisianti į Marijonų globą. Neku-rie parapijonai sako kad prie Marijonų busią blogai, nes tada parpijonys neturės teisės tarti parapijos reikaluose žodį. Bet gal but prie to reiks prieiti, nes ateiviai Lietuviai nyksta, išvažiuoja, kiti miršta, o jaunuomenė nelinkus prie bažnytinių reikalų ir kunigų užlaikymo.

Pirm Kun. Matulaičio atvykimo šios parapijos komitetas nesusaukė parapijonų susirinkimo pasitarti ar kviesti Kun. Matulaitį ar ne. Matosi kad čia buvo susitarta su sergančiu kunigu ir prapijos komitetas slėpė nuo parapijonų kas daroma.

Sekmadienį, Lapk. 8 d., Kun. Matulaitis tarp kitko per pamokslą pasakė kad jis čia atvykęs ne pasipinigi gauti, bet jį siuntus dvasiųka vyriausybė Lietuvį dvasiškų reikalus aprupinti ir tt. Pasakė, kad jeigu jis parapijonims nebus geras lai parapijonys praneša apie tai Vysk. Bučiui ir jis į jo vietą atsiųs kitą kunigą. Pažadėjo vienok taikytis parapijonams kiek galėdamas.

Kun. Sidarevičius čia išbuvo apie metus laiko, bet atvykus naujam klebonui, Kun. Sidarevičius gražiai atsisveikino su Lietuviais ir išvažiavo. Jis buvo darbuštas, be puikybes, ir buvo visų su maža išimtimi, mylimas. Gaila kad jis čia neapsibuvo nuolatinais. Žmonės sako kad tokio prielankaus kunigo kaip Kun. Sidarevičius vargu terasis.

Senasis klebonas vos pasirasčiusiomis tepaeina keletą žingsnių; sveikata mažai tepagerėjo. Bažnyčioje per pamaldas dažnai matyt apsiervkia. Turėjo gerą gyvenimą, visai nesitikejo į senatvę sulaukti to kas jį užklupo.

Kalnavertis.

Agentai ir Štorninkai JEIGU NORITE UŽDIRBTI

Prisiųskit savo pilną antrašą, o gausit žinias kiek galite uždirbti su mūsų gyduolėmis, kurias žmonės plačiai nuo mūsų perka. Matysit ką šios gyduolės gydo ir kiek jų kaina dėl agentų, drugstorių ir štornų. Neku-rie agentai uždirba iki \$20 į dieną; štorninkai pagal vietos savo biznio, ir daugiau ir mažiau padaro. Pasiklausti apsimoka, nes šios gyduolės reikalingos kožnoje stuboje. Klauskit kaip galite gauti jų sampelių ir rašykit į (51)

Western Chemical Co., Box 117, Plainsville, Pa.

Kaip Palaikyti Savo Darbą!

Palaikykite save stipriai ir sveiku. Bukit punktualus. Bukit darbštus. Bukit lojalus. Dirbdami mąstykite apie darbą.

Trade **PAIN-EXPELLER** * Mark

(Reg. J. V. Pat. Bure.)

naudojamas reguliariai jums pagelbės palaikyti lanksčiais pailsusius muskulus, išims skaudėjamą iš sustingusių gleimių sąnarius, užkirs kelią ankstyviems persilaimams.

PAIN-EXPELLER laiku panaudotas daugeliui užtikrino darbo palaikymą.

Kaina 35c. ir 70c.

Parsiduoda Visur

* Tikras turi INKARO vaizbaženklį.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

Didžiausia Lietuvių Organizacija
307 W. 30 Street New York, N. Y.

S. L. A. 372 Kuopos. randasi visose didesnėse Lietuvių Kolonijose.

Turtas: \$1,404,038.14

S. L. A. turi keturis apsaugos skyrius: \$150; \$300; \$600, ir \$1,000. Ligoje pašalpos savaitėje moka: \$6.00; \$9.00; ir \$12.00.

Jeigu jautiesi gerai Lietuvių, jei tau apeina tavo šeimos likimas kuomet tu iš šio pasaulio pasišalinsi, jei rupi paties padėtis nelaimi ar ligai ištikus — prisirašyk prie S. L. A. Prie šios organizacijos priklauso visi praklinęs Lietuviai. Buk ir Tamsta tu praklinęs tarpe! Prirašyk ir savo mažamečius — berniukus ir mergaites.

Informacijų kreipkitės į Centrą aukščiau paduotu antrašu arba į vietinių kuopų valdybas.

VELNIAI IR MUZIKANTAS

Lietuviai seniau buvo vestuvių kelti ilgas vestuvės, o baigdavosi penktadienį. Vi motykki nupasakosiu iš ties, kaip jį pasakoja senučiai.

Vienas muzikantas gyveno vestuvių namo. Buvęs metas, šalo ir puškelionė buvo bloga. Paimuzikantas norėtų pasibūti, bet jokio gyventojų nebuvo. Beeidamas kelio rado pirtį ir nuryti jį užėiti pasiūlyti. Pirtis buvo šilta, tik kaimai buvo minti. Apšilo, ir kando, ir ėmė norėti. Jis nutarė eiti ir atsiūti už pečiaus ir čia giesmėginti, o kaip praėjimam. Guldamas kamščius kryželiu aplink ve apsiėrė ir gardžiai migo.

Kiek jis miegojo — rana, tik išgirdo daug mūsų privažiavus, prie jo išrogė jaunų vaikų ir mergų suėjo į pirtį. Muzikantas nusido: norėtų bėgti — durys stotos, norėtų rekti — kad nepamatytų. Įėjo, kas kaip anglis velniukas sako: “Pradėkite kelti jauną velnio vestę trumpai laiko tetur Tuojau turime kiekvi stoti savo tarnybom, ne pavėlavimą. Liucipie smarkiai baudžia.” Bet nias šnikšt, šnikšt, ėmė styti: čia smirdi žmog kažkur yra pasislėpęs. Gus. Beieškodami už čiaus rado gulintį muzikantą, šakaliais apsikro tvora užsitvėrusi.

“Bet kas gali prie jo eiti?” tarė velnias. Bet velnio seno idraus buta: jis ėmė dauti, kad muzikantas keltų į šokėjam pagr. “Mes tau užmokėsim dar dovanų gausi”, nuro velnias. “Tu manęs žįsti, juk aš pats tavo tris metus bernavau. man buvai labai geras, dabar aš tau noriu ginti”. Ir velnias paleidė šniūždėti muzikantui: “Kaip eisi nam šį alksnyną, ant kaimo yra storas alksnio kelpo kuriuo daug pinigų kasta. Visa aplinkinė degant pinigus, bet neranda kurioj vietoj bar einu rengti vestę kad nesuvelnuočiau, vėliau nusikalsti ir užtaverstų bernui, ir ei ukininką tarnauti. I tias nuėjo. Muzikantas tarė šokėjams griežti: vestuviniškai smarkiai. Užišibaigus šokiama dėjo dalyti dovanas. I zikantui atėjo eilė, b buvo gudrus ir r rankšluotį užkabinti kaklo, kaip kiti, bet įkoją, rankšluotį užrikojos. Pasibaigus vėms, susekė keli jau selninkai ir pakabino kanta po ardaus.

Ryto metą kaimynėšė linų džiauti ir Pradaro pirties duris sigandę žiuri: o gi jį mynas kabo. pririšta plaušu už kojos prie kaimynai paleido mutą, o muzikantas papjo nakties atsitikimą. Vėliau muzikantas sė katilą aukso ir pinigų.

J. Almo

DONAS, Anglija

ričio 1 d. čia atvyko rikos Kun. Dr. K. tis užimti Lietuvių azimierio parapijos vietą. Naujasis kunas musų buvusio Kuh. K. Matulaičio s. Jis priklauso Ma- ienuolynui, tačiau ir kad ši Lietuvių ilgainiui pereisian- ijonų globą. Neku- pijonai sako kad ijonų busią blogai, parpijonys netu- s tarti parapijos e žodi. Bet gal but iks prieiti, nes at- tiviai nyksta, iš- kiti miršta, o jau- nelinkus prie baž- eikalų ir kunigų

in. Matulaičio at- os parapijos ko- esušaūkė parapi- inkimo pasitarti Kun. Matulaiči- tosi kad čia buvo u sergančių ku- apijos komitetas parapijonų kas

nį, Lapk. 8 d., aitis tarp kitko lą pasakė kad kės ne pasipini- siuntus dvasiš- sybė Lietuvių ikalis aprūpin- sakė, kad jeigu ims nebus ge- pijonys prane- ysk. Bučiui ir atsiųs kitą ku- įjo vienok tai- ijonams kiek

vičius čia iš- užsų laiko, bet am klebonui, ičius gražiai su Lietuviais Jis buvo dar- rybės, ir buvo išimtimi, my- kad jis čia ne- latinai. Zmo- tokio prielan- kaip Kun. Si- rgu terasis. bonas vos pa- mas tepaeina nių; sveikata rėjo. Bažny- naldas dažnai rka. Turėjo g, visai nesi- vę sulaukti to

Kahnavertis.

Štorninkai

TE UZDIRBTI

o pilna antrās, kiek galit uždirb- yduolemis, kurias nuo musų perka- gyduoles gydo ir lel agentų, drug- Nekurie agentai i diena; štornin- savo biznio, ir au padaro. Pa- ca, nes šios gy- s kožnoje stubo- ip galit gauti ju- rkit i (51)

hemical Co.

lainsville, Pa.

Mark

Mark

Mark

Mark

Mark

Mark

Mark

Mark

Mark

Mark

Mark

Mark

Mark

Mark

Mark

Mark

VELNIAI IR MUZI- KANTAS

Lietuvoi seniau buvo pa- protys kelti ilgas vestuves. Prasidėdavo vestuvės šeš- tadienį, o baigdavosi kitą savaitę penktadienį. Vieną nuotykį nupasakosiu iš pra- eities, kaip jį pasakoja mu- sų senučiai.

Vienas muzikantas gryžo iš vestuvių namo. Buvo žie- mos metas, šalo ir pustė. Kelionė buvo bloga. Pailsęs muzikantas norėtų pasilsė- ti, bet jokio gyventojo arti kelio nebuvo. Beedamas ša- lia kelio rado pirtį ir nuta- rė jį užteiti pasišildyti. Pirtis buvo šilta, tik ką li- nai buvo minti. Apšilo, užsi- kando, ir ėmė norėti mie- go. Jis nutarė eiti ir atsigul- ti už pečiaus ir čia gerai išsimiegoti, o kaip prašvis — eiti namo. Guldamas ro- žančiaus kryželiu aplink sa- vę apsirėžė ir gardžiai už- migo.

Kiek jis miegojo — neži- nia, tik išgirdo daug veži- mų privažiavusių prie pir- ties ir iš rogių jaunų vyrų- kų ir mergų suėjo į pirties vidų. Muzikantas nusigan- do: norėtų bėgti — durys už- stotos, norėtų rėkti — bijo kad nepamatytų. Įėjo juo- das kaip anglis velniukas ir sako: "Pradėkime kelti to- jauno velnio vestuves, trumpai laiko teturime. Tuoju turime kiekvienas stoti savo tarnybon, nes už pavėlavimą Liucipierius smarkiai baudžia." Bet vel- nias šnikšt, šnikšt, ėmė uo- styti: čia smirdi žmogiena, kažkur yra pasislėpęs žmo- gus. Beieškodami už pe- čiaus rado gulintį muzikan- tą, šakalais apsikrovusį, tvora užsitvėrusį.

"Bet kas gali prie jo pri- eiti?" tarė velnias.

Bet velnio seno ir gu- draus buta: jis ėmė mal- dauti, kad muzikantas atsi- keltų ir šokėjam pagriežtu.

"Mes tau užmokėsime ir dar dovanų gausi", malda- vo velnias. "Tu manęs nepa- žįsti, juk aš pats tavo tėvą tris metus bernavau. Tu man buvai labai geras ir dabar aš tau noriu atsily- ginti". Ir velnias palengva ėmė šnibždėti muzikantui i ausį: "Kaip eisi namo per šį alksnyną, ant kalnelio yra storas alksnio keltas, po kuriuo daug pinigų pa- kasta. Visa aplinkelė mato degant pinigus, bet niekas neranda kurioj vietoj. Da- bar einu rengti vestuves, kad nesuvėluočiau, vėl ga- liu nusikalsti ir už tai vėl paverstų bernu, ir eik pas ukininką tarnauti. Ir vel- nias nuėjo. Muzikantas nu- tarė šokėjams griežti. Visi vestuviniškai smarkiai šo- ko. Užsibaigus šokiams pra- dėjo dalyti dovanas. Ir mu- zikantui atėjo eilė, bet jis buvo gudrus ir nedavė rankšluotį užkabinti ant kaklo, kaip kiti, bet pakėlė koją, rankšluotį užrišo ant kojos. Pasibaigus vestu- vėms, susekė keli jauni ve- selninkai ir pakabino muzi- kantą po ardaus.

Ryto metą kaimynai at- nešė linų džiauti į pirtį. Pradaro pirties duris ir nu- sigandę žiuri: o gi jų kai- mynas kabo. prižištas su plaušu už kojos prie ardų. Kaimynai paleido muzikan- tą, o muzikantas papasako- jo nakties atsitikimą.

Vėliau muzikantas išsika- sė katilą aukso ir sidabro pinigų. J. Almonaitis.

S. L. A. Reikalai

"PASARGA" IR "TĖ- VYNĖS" POLITIKA

"Tėvynės" nr. 46-me po tokiu antgalviu tilpo strai- psnelis, kurį p. Vitaitis pa- talpino su pasigėrėjimu — reiskia, praneša S.L.A. na- riams kad jiems nevalia nominuoti naujus kandida- tus į S.L.A. Pild. Tarybą kitus kaip tik tuos kuriuos užgria p. Vitaitis ir jo kli- ka, sutverta įvairiose kolo- nijose.

"Tėvynės" redaktorius p. Vitaitis rodo turėjo gana gerai žinoti kad tas rašte- lis talpinti "Tėvynėje", S. L. A. organe, yra priešin- gai įstatams ir seimo tari- mams. Bet kad gali būti išrinktas į Pildomąją Tary- ką ne tokie nariai kuriuos jis norėtų matyt išrinktais, todėl nedvyvai kad žmogus "per klaidą" talpina agita- tiviškus straipsnius už sau patinkamas ypatas, užsi- merkdamas net prieš faktą kad tas gali jam seime la- bai skaudžiai atsiliiepti.

Prie to jis dar nuo savęs nurežia editorialą apie tin- kamumą narių užimti to- kias "atsakomingas vietas", ir tt. Nariai paskaitė to- kių straipsnių kaip "Tėvy- nės" nr. 46-me gali pabijo- ti rinkti naujus žmones kad "nesudraskytų" S.L.A.

Keista matant tokį raš- telį tuzino Clevelandiečių, kurie matomai persistato "veikėjais", bet nabagėliai kai pamatė kokį ten lapelį su naujais vardais S.L.A. na- rių taip ir išsigando. Ta- me lapelyje vienok yra ir tokių žmonių vardų kurie padėjo turtą ir trusą bedi- dindami Susivienijimą ir jo išdą iki milijono suvirš do- larių. Rodos kad reikėjo tik aptartį jų tinkamumą ar ne ir laukti iki ateis laikas nominuoti. Bet tie "veikė- jai" matyt taip užsiriubuoti "užsitarnavusių veteranų" mašinerijos kad tokiu ne- gražiu būdu, pasistatydami save ant juoko, paleido sa- vo kakarinę rėktį prieš ne- patinkamus kandidatus, ir tam panaudojo S.L.A. orga- ną ir net socialistų spaudą, kuri nusmerkus jų pačių "gerbiamus" ponus.

Aš turiu dvylika lapelių iš įvairių kolonijų su sura- šais įvairių nužiūrėtų tin- kamų į S.L.A. valdybą kan- didatų, bet tų kolonijų veikėjai pasirodė tikrai rimti vyrai, nekišo nosių į organą ir į socialistų spau- dą "protestuodami". Vie- toj to, jie agituoja už sau patinkamus žmones.

Dar pridursiu kad dabar- tinė Pildomoji Taryba tu- rėtų atminti jog ji nėra vi- sam amžiui išrinkta ir te- gul žino kad ne tik jie vie- ni turi galvas: yra žmonių su išlavintais smegenimis Susivienijimo darbams dir- bti, o ne kokias politikas varyti ir Susivienijimo pi- nigus žudyti.

S.L.A. nariais jau nusi- bodo tuos tautizimus "Tė- vynėje" skaitant apie "už- sitarnavusius veteranus". Tik pažiūrėkime kokių šviesoje stovi tie organo remiami ponai ir pats po- nas redaktorius.

Vienas sukėlė lermą raš- tineje; antras išaikvojo ne- mažai turto; trečias vertas tik "nekalto avinėlio apie- ravojo"; kitas palikęs sa- vo biznį važinėja po kolo- nijas prašydamas jį rinkti; penktas nepridėjęs nei pir- štą S.L.A. gerovei, o vienok išėmęs didelį pluoštą pini- go; šeštas neprirašęs prie S.L.A. nei vieną nari, o vie- nok skaitosi didele ypata;

septintas visiškai nieko ne- veikia, o skaitosi "didelis". Taigi aš patariu S.L.A. nariams rinkti naujus žmo- nes į Pild. Tarybą — turė- kite mintyje tokius kandi- datus kurie yra daug suga- besni dirbti ir yra tinka- mesni negu dabartiniai.

Pagaliaus tiek pasakysiu kad "Tėvynės" redaktorius toliau vengtų talpines agi- tacijs straipsnius už sau patinkamus kamarotus.

Pavesukės Vaikas.

KAME GUGIO PASI- DARBAVIMAS?

Pereitą savaitę nekuriuo- se laikraščiuose, ir socialis- tų dienraštyje, patėmijome ilgą straipsnį, kuriame tu- las Detroitietis nori dik- tuoti S.L.A. nariams už ku- riuos kandidatus balsuoti į S.L.A. Pild. Tarybą. Social- istų dienraštis tą straips- nį patalpino vien del to kad ten pasakyta jog dabartinis iždininkas K. Gugis priva- lo būti vėl išrinktas, nes jis buk "sutvarkęs" S. L. A. išdą.

Socialistai jau senai gie- da tą išdėvėtą giesmę kad štai socialistiškas iždinin- kas "sutvarkė išdą". Tik- rai nusibodo klausyti tos pačios melodijos, kuomet gerai žinome kad faktinai Gugis toli gražu nesutvar- kė S.L.A. išdą.

Kodel socialistai pasiten- kina tik pasakymu kad "iž- dininkas sutvarkė išdą" ir nei žodžio daugiau nepaaiš- kina? Kodel jie nepasako kaip, kur kada jis S.L.A. iš- dą sutvarkė? Kodel jie TO niekuomet nepasako? Ar todel kad jie negali pasa- kyti, ar del to kad nori tik klaidinti S.L.A. narius?

Jeigu dabartinis S.L.A. iždininkas tikrai sutvarkė išdą tai mes norime žinoti šiuos dalykus: Kodel šian- dien S.L.A. išde randasi blo- gų investmentų? Kodel, po- tam išdininke, mes šiandien girdime iš Pensylvanijos Insurance Departmento jog suvirš \$200,000 S.L.A. invest- mentų yra klasifikuojama kaip "Default"? Kodel tie investmentai šiandien ne- moka nei procentų, nei su- mos?

Tie visi investmentai mo- kėjosi prieš tai kada dabar- tinis iždininkas užėmė iž- dininko vietą. Taigi kaip ponas iždininkas juos su- tvarkė jeigu jie dabar ne- besimoka? O gal ponas iž- dininkas atsakys kad tam- sta jų nepirkai, kad tie in- vestmentai buvo seniau pir- kti, ir kad už kitų klaidas neatsakai?

Štai daugiau "pasižy- mėjimų"

Well, ponas iždininke, tamsta sakaisi esąs moky- tas ir kompetentiškas iždi- ninkas. Tada mes klausia- me tamstos, kodel paįmda- mas išdą ir visus invest- mentus 1928 metais — ka- da laikai buvo geri — ir ra- dęs silpnų investmentų, ne- pasistengei tuos silpnus in- vestmentus iškeisti į geres- nius?

Kodel Ažunario-Devenio paskola mokėjo procentus iki tamsta atsiradai iždi- ninko vietoj? Kodel vėliau tos paskolos ne tik nuošim- tis bet ir suma prapulo?

Kodel tamsta išmokejai \$1,700 dolarių ant tos pa- skolos namo už taksus, ka- da žinojai, arba privalejai

žinoti, kad ta paskola din- gus ir kad tie \$1700 taip pat prapuls?

Kodel, ponas iždininke, "betvarkydamas" S.L.A. iš- dą, raportavai praeito Sei- mo delegatams kad "vis- kalo tvarkoje"? Kodel už- slėpei Ažunario-Devenio ir kitų blogų paskolų padėti nuo Seimo delegatų?

Tamsta, ponas iždininke, skaitei S.L.A. konstituciją ir supratai jos prasmę ir tą paragrafą kuriame pasa- kyta kad S.L.A. pinigai pri- valo būti investuoti vien tik į valstijų bonus ir į neju- damo turto užstatus-mort- gages. Tat, kodel tamsta pirka visokius kitokius bonus, o nei vieno valstijos bono? Ar prasižengimą prieš konstitucijos patvar- kymus tamsta vadini išdo sutvarkymu?

Kodel, ponas iždininke, užėmęs S.L.A. išdą tuoju padarei daugybę paskolų savo draugams be Pildomo- sios Tarybos žinios? Ko- del tamsta skolinai socialis- tų dienraščio bendradar- biams pinigus ant tokių pa- skolų kurios šiandien ne- moka nei procentų, nei su- mos, nei taksų? Ir kodel visa tai buvo padaryta be Pildomosios Tarybos ži- nios? Ar tai buvo padary- ta su tikslu, kad socialistų bendradarbiai nenusto- tų rėmę tamstos kandidatu- ros?

Mes klausiam pono iždi- ninko atsakyti: Ar tai šito-

nius dalykus tamsta vadi- ni "išdo sutvarkymu"?

Atrodo daugiau negu kei- sta kad ponas iždininkas drysta girtis S.L.A. išdo su- dą, raportavai kuomet pas ji yra tiek apsilėidimo. Do- riems S.L.A. nariams toks iždininko pasielgimas bus nepateisinamas. Todel jie nepritars dabartinio iždi- ninko kandidaturai taip kaip nepritaria kitų Pildomo- sios Tarybos narių apsi- leidimams.

S.L.A. nariai balsuos už tinkamą iždininko kandida- tą, už S.L.A. veteraną ir se- ną darbuotoją, kuris visa- dos gynė S.L.A. nuo visokių priešų. Jie balsuos už JO- NĄ TAREILĄ į S.L.A. iž- dininkus. Radio.

BAGOČIUS IR S.L.A. PONŲ ALGOS

Adv. F. J. Bagočius, so- cialistų kandidatas į S.L.A. prezidentus, "Tėvynės" ju- bilejiniame numeryje rašo ilgą istoriją apie S.L.A. sto- vį. Tarp kitų dalykų ma- tome jo tiesiog norėjimą įkalbėti kad busintis S.L.A. Prezidentas (jis pats, nes jis ton vieton kandidatuo- ja) turėtų gauti daugiau algos. Štai ką rašo:

"Algų klausimas yra o- pus klausimas. Preziden- tas gauna tiktai \$500 (su pagelbininku \$1,020), iždi- ninkas \$1,020 (su dabarti-

S.L.A. Nariai, Nominuokit Šiuos Žymius Asmenis:

ANT PREZIDENTO:	
Juozas J. Bačiūnas	Sodus, Mich.
ANT VICE-PREZIDENTO:	
A. Mikalauskas	Brooklyn, N. Y.
M. Vokietaitis	Hartford, Conn.
(Nominuoti reikia tik vieną)	
ANT SEKRETORIAUS:	
Petronėlė Jurgeliutė (dabartinė Sekretorė)	New York
ANT IŽDININKO:	
Jonas Tareila	Waterbury, Conn.
ANT DAKTARO-KVOTEJO:	
Dr. J. Stanislovaitis	Waterbury, Conn.
ANT IŽDO GLOBĖJŲ:	
J. Januškevičius, Jr.	Hartford, Conn.
M. Kasparaitis	Racine, Wis.
S. Mockus	So. Boston, Mass.
(Nominuoti reikia tik du)	

niu pagelbininku \$1,800.)"

Šis pasakymas parodo kad ir Gegužis ir Gugis pa- tys sau pasiskyrė "pagel- bininkų" pinigų: Gegužis ima \$520 vardan "pagelbi- ninko", Gugis ima \$780 ir- gi neva "pagelbininkui".

Anot Bagočiaus, jeigu nariai nori kad prezidentas ir iždininkas pašvęstų dau- giau laiko S.L.A. reikalams tai turi mokėt daugiau...

Kad advokatų laikas la- bai brangus, Bagočius jau dabar pasako: "Legliškiems reikalams išmokėta viso \$1,783.17... vienok žinau kad mūsų legalis patarėjas

adv. Lopatto neturi jokio pelno iš to, kada už kelio- nės lėšas ir \$25 į dieną tu- ri apleist savo plačią prak- tiką...."

Taigi, anot Bagočiaus, advokatui kad ir po \$25 į dieną yra permaža iš S.L.A. už patarnavimą, nors ap- mokama kelionė ir kit.

Todel, S.L.A. nariai, sau- gokimes advokatų tose vie- tose kur jų nereikia. Už- tenka vieno legalio patarė- jo, kuris ištraukia apie po- ra tukstančių dolarių į me- tus ir dar gal kita tiek ke- lionės lėšoms.

Pittsburgietis.

"Aš visuomet naudoju LUCKIES"

"Aš visuomet naudoju Luckies — kiek tas mane liečia, tai geresnių cigarečių nėra. Sveikinu jus už patobulintą Celofaninį pakelį, taip pat už skvetą, kuriuo taip lengvai galima atidaryt pakelį."

Robert Montgomery



Per vienus metus laiko Robert Mont- gomery pakilo į filmų žvaigždes. Tai atsakymas ne vienai filmų mėgėjos maldai, kurios gėrėjos juo, jo puikiu vaidinimu ir vaikišku žavėtinumu. Scenos pralaimėjimas buvo Hollywoodo laimėji- mas, karu ir musų. Bob neuilgo pasiro- dys M-G-M paveiksle "Private Lives."

Pagaminta iš geriausių tabakų — viso Derliaus Grietinės — LUCKY STRIKE vieninteliai cigaretai apsaugoja jūsų gerkle per tą išimtiną "SPRAGINIMO" procesą. "Spraginimo" procese naudojami Ultra- Violetiniai Spinduliai — procesas, kuriuo pašalinami tam tikri kartumai ir erzinan- čios ypatybės, kurių, natūrališkai, yra kiekviename žaliame tabake. Šie kartumy- nai ir erzinančios ypatybės pašalinamos iš jūsų LUCKY STRIKE, jų juose nėra. "Jie išimti — todėl jų ir nėra!" Nenuostabu, kad LUCKIES visuomet palankūs jūsų gerklei.

"It's toasted"

Jūsų Gerklei Apsauga—prieš knitėjimus—prieš kosulį

Neperšlampamas Cellophane Užlaiko tą "Spraginimo" Skonį Visuomet Sveiziū

UŽSUK RADIO LUCKY STRIKE PROGRAMAI: 60 modernių minučių su geriausiais pasaulio tokių orkestrais ir Walter Winchell, kurio pasakojimai apie žandienų tampa rytojaus žinios. Programos kiekvieną Antradienį, Ketvirtadienį ir Šeštadienį, vakarais per N.B.C. radio tinklą.



★ Ar p. Montgomery Pareiškimas Apmokėtas? Žinotina, kad už viršimintą pareiškimą p. Montgomery negavo apmokėti nė cento. P. Montgomery rūko LUCKY STRIKE jau apie 6-7 metus. Mes turime vilties, kad jis apie jį pareiškimas bus jam ir filmų gamintojams M-G-M tiek naudingas kiek jo pareiškimas apie LUCKIES žums ir mums.

Copyright, 1931, The American Tobacco Co.

NEPERŠLAMPAMAS CELLOPHANE

Visuomet Gerai — Tvirtai Uždarytas Ypatingas Humidor Pakelis Zip — Ir jis atsidaro!

Atkreipk dėmesį į naują, ypatingą skvetą pakelių viršų. Viena jo dalį prilenkęs pirštu prilaikyk ir plėšk, kita jo dalį. Labai paprasta. Greit. Zip! Ir viskas. Labai ypatinga! Pakelis įvyniotas į neperšlampamą Cellophane popierą, per kurią neįeina dulke, šlapumas, ligų perai ir kiti nešvarumai. Švaru, apsaugota, gražu, ŠVIEŽIA! — kas galėtų būt daugiau moderniškai kaip, LUCKIES patobulintas Humidor pakelis — taip lengvai atidaryti! Ponios — šis LUCKY SKVETAS — apsauga jūsų pirštų nagams.

Dienos Klausimais

DEL VILNIAUS "ŽELABŲ"

Keli metai atgal "Dirva" rašė kad minint Vilniaus užgrobigą Lenkais mes ne-privalom ruošti gedulos arba "želabų" dieną, nes Vil-nius ne amžinai prarastas, mes jo neišsizadėjom ir ne-apvaikščiujam jo atsižadė-jimą su nusiminimu Spalių 9 d., o tik garsiai pasauliui skelbiam tą dieną (nors pri-valom ir be pertraukos vi-są metą skelbti) jog mes be Vilniaus nenurimsim!

Tačiau kaip tai keistai ir Lietuvoje ir Amerikos Lie-tuviai Spalių devintą dieną šauka-skelbia "želabų" die-na ir niekas nesima taisy-to tokios negražios klaidos.

Kad tas juokinga išrodo, pamatysim net nusistebėji-mą pašalinio, Ukrainiečio kunigo, J. Suchovskio, ku-ris buvo Amsterdamo Lie-tuvių pakviestas pereitą Spalių 9-tą dalyvauti Vil-niaus užgrobigom paminėji-me. Kun. Suchovskis štai kaip viešai prakalbose pa-reiškė:

"Prisipažystu jog buvau nustebintas kada gavau ra-šytą užkvietimą į jūsų šios dienos sueigą, kuriuo bu-vau prašomas dalyvauti 'Gedulos Mitinge'. Kam ge-dėjimas? Ar šios dienos sueiga yra obzekvijos, lai-dotuvių apeigos už Vilnių? Ne! Jokių budu ne! Ne! Ne! Ne! Gedėjimas apvai-kščiujama už mirusius, už tuos ko negalima atgaivin-ti, prikelti, atgauti. Ar tai pirmas kartas kad Vilnius atimamas iš Lietuvos?..."

ir tt.

Si Kun. Suchovskio kal-ba išspausdinta "Vienybė-je" Lapk. 24 d. Bet ar pa-simokins kas iš tų jo žo-džių?

Kaip sunku yra atitaisy-t viešai priimtą tvarką, nors ji esti ir klaidingiausia....

Lietuva tą klaidą padarė, ji pati turi pirmiausia tai-syt.

Viskas ko reikia tai išim-ti "želabą" iš Spalių 9 die-nos ir liautis juodai rėdy-ti namus ir tt.

Marksui Paminklas

Sovietų Rusijoje išgriau-ta paminklai statyti buržu-azijos laikų karžygiams ir garbingiems žmonėms. Da-bar ten statoma paminklai vyrams kurie atsižymėjo darbo klesos kovoje. Pa-statyta Leninui, dabar sta-toma Karoliui Marksui. Be abejo tuoju pradės statyti paminklus ir "vėlesnių lai-kų šventiesiems" iš dikta-torių eilės, tik reikia kad jie greičiau mirtų.

Rusijoje reikia statyt pa-minklus — kad turėtų ką griauti tie kurie komuniz-mą išvers.

Lietuvių Ateivybė

Imigracijos biuras Wa-shingtono skelbia kad per Rugšėjo mėnesį Amerikon įleista 20 žmonių iš Lietu-vos. Į Lietuvą per tą lai-ką išvažiavo 40 žmonių.

Nuo Liepos 1 d. iki Rug-sėjo 30 šių metų į Ameriką įleista 52 ateiviai iš Lietu-vos, o į Lietuvą išvažiavo 160.

Tas, kuris svoikas, yra jaunas; o tas, kuris niekam neskolingas, yra turtingas.

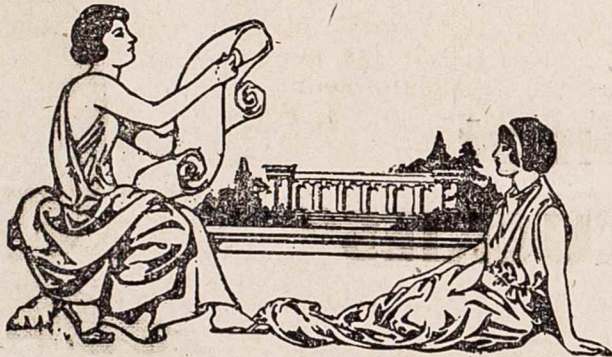
"Tėvynės" Jubilėjinis Numeris

SLA. organo "Tėvynės" nr. 47-tas išleistas pažymė-jimui 45-kių metų Susivie-nijimo Lietuvių Amerikoje įsikurimo ir 30 metų nuo atsiskyrimo su kunigais.

Tas "Tėv." numeris išlei-stas ant brangios popieros ir dvigubai padidintas — net 16-kos puslapių. Pridė-ta daugybės gyvų ir jau mi-rusių SLA. veikėjų paveikslų, taipgi telpa paveikslai dabartinių ir buvusių SLA. viršininkų, ir taipgi italpina-ta vieno kito paveikslas ku-ris visai nieko gero nepa-darė Susivienijimui.

Nors 45 metų jubilėjus nėra joks ypatingas jubile-jus, bet kad jau nutarta jį minėti tai ką padarysi. Ta-čiau galima spėti kad šis jubilėjus rengta daugiau su politišku išrokavimu — ne-kuriems SLA. ponams daugiau save išsigarsinti negu Susivienijimui gero pada-ryti. Paveizdan, dabar p. Gegužis važinėja neva su jubilėjaus reikalais, vary-lamas už save agitaciją, ir greičiausia Susivienijimo pinigais.

Toliau, šis "Tėvynės" nu-meris kaštavo ne vieną



VAKARĖ

Aš vakarą vieną išėjau į lauką — Išėjau į lauką ten kur rukas plauko, Ten kur rukas plauko ant rugių miglotų, Ant žalių pievelių ir lankų žieduotų. Ir kiek aš čia džiaugsmo pajutau savyje, Kiek jausmų pražydo liustančioj širdyje, Kada sidabrinis tas šilkinis rukas Užburs man širdį lyg svajonė sukos. Lyg svajonė sukos tarp žiedų šilkiniių, Tarp rugių miglotų, lankų aksominių, Ir surinkęs kvapą nuo visų žiedelių Tyliai jį nešiojo plačiai tarp laukelių. Ir kai noko aušra rytuose auksinė Aš geriau tą kvapą, net svaigo krutinė, Nes išbalęs rukas į kapus sverdėjo, O saulė nedrąsiai rausdama tekėjo. Nedrąsiai tekėjo, nes gal jai gailėjo To šilkinio rukos, kuro per nakt be vėjo Surinkęs nuo gėlių stebuklingą kvapą, Tyliai sau sverdėjo verkdamas į kapą.

Jonas Morkunas.

DEGK, ŠIRDIE

(Nežinomo autoriaus)

Degk, širdie, jaunoj krutinėj, Ruoškis žygių puotą kelti — Teks kovoj tau nuolatinėj Kibirkštis iš sielos skelti! Juk kas skęsta spinduliuose, Kas liepsnoja saulės gunda — Laimės juosta save juosia, Vėtroms siaučiant — žygių bunda. Degk, širdie, jaunoj krutinėj, Ruoškis didžią puotą švesti — Teks kovoj tau nuolatinėj Džiaugsmą su skausmu suvesti! Bet kas vėtroms siaučiant auga, Tam žaibai tik kelią rodo, Tą drąsa nuo smugių saugo, Tam gyventi — džiaugsmo goda! Degk, širdie, jaunoj krutinėj, Ruoškis žygių puotą kelti — Teks kovoj tau nuolatinėj Kibirkštis iš sielos skelti!

tukstantį dolarių ekstra, ir tie pinigai išleista kaip tik po to kai Pild. Taryba pareiškė nariams kad Su-sivienijime nesą jokių fon-dų pagelbėti bedarbiams S. L. A. nariams užsimokėti jų užvilktas mokestis.

Iš kur gavo pinigus to-kiam brangiam organo nu-meriui leisti?

Jubilėjus tai jubilėjus, bet kada pačioj organizaci-joj matosi skurdas ir var-gas, kam taip be atodairos pinigai mėti? Užteko pa-minėti jubilėjų keletu ge-resnių "straipsnių paprastoj" "Tėvynės" laidoje ir pa-laukti 50 metų jubilėjaus, kada bus tikras jubilėjus ir gal laikai bus geresni.

Sovietizmas — Rusijoj ar Lietuvoj

Prie dabartinės vyriau-sybės, Lietuvoje steigama įvairūs dideli fabrikai, ku-riuos valdžia turi kontro-liuojamą interesą.

Taip pat daroma ir so-vietų Rusijoje: ten valdžia irgi kontroliuoja visas pra-mones.

Taigi dabar klausimas: ar Lietuva pasekė komu-nizmą ar sovietų carai — praktikuoja paprastą kapi-talizmą ir mulkina pasau-lio darbininkus....

Juodųjų Afrikiečių Gyvenimas

Rašo KAROLIS VAIRAS.

I. AFRIKOS PRANAŠAI

Ugandos Malakis.

NETOLI nuo Mengo miesto, Ugandos negrų vyriausio vado sostinės, mažoje medžio grytelėje, dengtoje sausomis žolėmis, gyvena apysenis Malakis, buvęs kadaise Ugandos reformatų bažnyčios mokytojas. Dabar jis yra tikybinės sektos Ba-Malakų vadas.

Pranašo grytelė nešvari, šiukšlina, bet jis pats, jo juoda žmona ir vaikučiai, visados pasirenge baltais rubais.

Malakis yra virš 65 metų amžiaus. Apyžiliais plaukais, senyvo žmogaus šyp-sena. Jo veido išraiška, jo šypsena plati ir gerasirdiška. Pradėjus kalbėti tikybiš-kais klausimas, jo veidas ikaista, pasida-ro kietais ir fanatiškas. Jis kalba garsiai. Jei reiktų numirti už tikybiškų įsitikini-mus, Malakis linksmai eitų ant laužo, ar-ba prie kryžiaus priimti kankinio vainiką.

Malakis neatrodo ir nėra didelių inte-lekto gabumų vyras. Jo išsilavinimas nėra gilus, nes jis ir pareina iš tų laikų kada Ugandoje iš mokytojų nedaug tebudavo reikalaujama. Bet jis pažysta bažnyčios istoriją. Kai iš jo pareikalauta grąžinti mokytojo liudymą, jis nusiskundė prily-gindamas save Liuteriui, kurs buvo po-piežiaus pašalintas iš bažnyčios.

Tulas gan aukšto laipsnio misijonie-rius buvo aplankęs Malakį. Pranašas se-niau pažino savo svečią. Pasimatęs su juo, Malakis susuko:

— Sugryžk prie Dievo, ar nematai kad skęsti savo paklydimo liugne!

Jis net pasisulė melstis už paklydėlio atsivertimą, jei tiktai šis sutiktų su juo ir jo pasekėjais ginti naują tikybą.

Štai Malakio atskalnųbės istorija.

Verčiant Šventąjį Raštą į Lugandų negrų tarmę, žodis "burtininkas" buvo iš-verstas paprastu Lugandų žodžiu, teikia-mu jų tarpe dar tebepraktikuojantiems "burtininkams-raganams", dvasininkams (raganiškiems gydytojams). Šitai Deute-ronomiume (xviii, ii) įsakoma Izraelio vai-kams neleisti gyventi jų tarpe raganams-burtininkams. Šis žodis buvo išverstas žodžiu "busauo" (vienskaitoj, "musauo"). Tasai žodis Lugandų tarmėje reiškia ir burtininką ir gydytoją-mediką. Kuriam laikui praslinkus, į Ugandą atvyko misi-jonieriai-medikai, ir jie vadinosi "busauo"! Kitokio jiems vardo Lugandų tarmėje ir nebuvo. Tiktai paskui, gyvenimui skau-džiai pamokinus atsargiau elgtis su lauki-nių žmonių žodžiais, misijonieriui-medikui pavadinti buvo įvesta Europiečių žodis "doctori".

Prasidėjo ginčas. Lugandai ir Ba-gandai girdėjo kad Kristus, gydydamas li-gonius, nevarėjo jokių vaistų, tikėjimas juos gydė. Tuo tarpu stambeldžių burti-ninkai-raganai ir tie naujieji misijonie-riai-"doctori" vartoja vaistus. Iš šitų fak-tų ir Lukandai ir Bagandai darė savotiš-kas išvadas.

Vienas Lugandų vadas, pats priėmęs krikščionybę, uždraudė savo pavaldiniams priiminėti vaistus ir šauktis medicinos pa-galbos, nežiurint ar tai būtų stambeldžių burtininkai ar krikščionių misijonieri-medikai, ištikus ligai. Vado globoje pra-dėjo veikti ir Malakis. Netrukus, jis pats įtikino save kad jis yra tikrai Dievo pa-šauktas ir turi krikštyti neofitus, jiems pasižadėjus neliesti vaistų ir viešai parei-škus tikėjimą į Dievą ir Jo Sunų Jėzų Kristų.

Ugandoje, prieš krikštysiant neofitą, vis tik gerokai supažindina jį su tikybos dėsniais. Kandidatai privalo atsakyti nuo stambeldiškų praktikų ir turi išmolti skaityti. Krikščioniškas vardas, duoda-mas krikšto metu, Lugandų ir Bagandu labai aukštai gerbiamas, ir nekreikštytieji pavydi tų vardų krikštytiems. Aiškiu tat kad hereziarchui Malakiui sekėsi, nes jo reikalavimai krikštų buvo kur kas ma-žesni už teisėtos bažnyčios reikalavimus. Kelių mėnesių laike jis prikrikštino tuku-stančius neofitų. Buvo krikščionių kurie nenorėjo atsiskirti daugpatystės, — Ma-lakis, eidamas Senojo Įstatymo pavyz-džiais, leido jiems turėti po kelias žmonas.

Tulas vadas, susipykęs su Europiečių val-džios organais, prisidėjo prie Ba-Malakų, o paskui ir savo nepriklausomą sektą įsi-steigė.

Protarpiais religiškas bruzdėjimas nu-eidavo keistoka kryptim. Kartą prana-šas Malaki atėjo į vieną Ugandos bažny-čios synodą ir pasiprašė leidimo kalbėti.

Dienotvarkėje nebuvo numatyta herezijos skleidėjo kalba, tat pirmininkavęs synodui vyskupas neleido Malakui kalbėti, pasių-lęs vietoj to pasikalbėti, posėdžiui užsibai-gus, su atskirais synodo dalyviais, jei jis to panorėtų. Malakis taip ir padarė, tik jo klausytojų buvo labai mažai.

Kartais Malakio avidė budavo labai trukšminga. Jie rengdavo demonstraci-jas prieš ligoninę ir kitose Namirembe miestelio dalyse.

Malakio sukeltas bruzdėjimas dar ne-išgaiso, nors ir gerokai nusilpnėjo. Ir patį Malakis ir jo padėjėjai vis dar krikštija neofitus. Jie turi ir savo maldos namus tik neturi mokyklų. Ugandos bažnyčia jų nepersekioja. Krašto valdžia jų nepripa-žysta, gyventojų sąrašė jų neatžymi, ta ir niekas nežino tikro tų sektantų skai-čiaus.

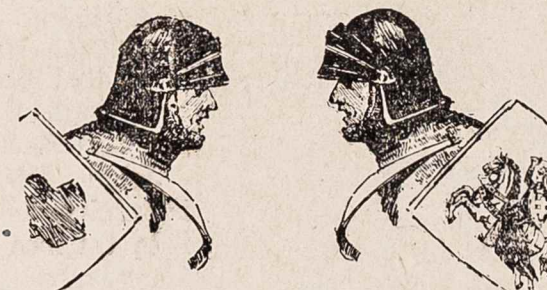
Ir Ba-Malakų sekteje yra nesutikimų Vieni, sekdami Šventu Raštu, nori apsi-pjaustymo, kiti to nenori. Vieni visai at-meta Naująjį Įstatymą ir vadinasi Žydais. Kiti gryžta į krikščionių bažnyčią ir p tam tikro prisirengimo yra prileidžiam prie krikšto. Ligai ištikus, ne vienas "ma-lakitas" pamišta savo dogmatiką ir ein į ligoninę pagalbos. Mbale ligoninėje tu-las "malakitas", paklaustas ko atėjęs, pa-siaiskino:

— Vienas dalykas atsakyti nuo vai-stų kada gauni vardą (t. y. apsikrikštyti) bet kai skausmas ima kandžioti tai jau vi-sai kitas dalykas....

Malakis yra fanatikas, bet jis tik tam ką skelbia. Aplankęs jį misijonieriu pastebėjo kad senis sunkiai serga drugi Jis ilgai kalbėjo norėdamas įtikinti prana-šą kad Dievas pataria žmonėms gelbėti sau ir pasakė kad "chinchina" medžio žie-vė turi gydomų savybių, tik pats žmogų privalo pasigaminti sau vaistų. Bet ka-įtikins Malakį? Jis atsakė:

— Dievas yra galingas. Jis gali išgy-dyti mane, jei aš tikėsiu Jam, ir be "chin-china" medžio žievės....

(Bus daugiau)



DU BROLIAI

Graži istoriška apysaka apie du bro-liu, kurie kukikystėje perskirti užau-go vienas kito nepažinodami, paskui kariaudami pasižino, bet vienas jau buvo krikščionis ir savo žmones žudė. Knygelė yra 40 psl., parašė K. S. Kar-pavičius. Apsysaka žingeidi ir jaus-minga. Su prisiuntimu 18c. (Siųs-kit 2c pašto ženkleliais, bet kitų šalių pašto ženkleliai nepriimami.)

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior ave.

Cleveland, O

LAIŠKAI

SU GRAZIOMIS DAINOMIS

Po 5c su voku (konvertu)

Štai visa eilė puikių Laiškų rašymui gim-i-nėms ir draugams į Lietuvą. Visos dainos yra atspausdintos gražiomis spalvomis su paveikslėliais. Du paskutiniai numeriai yra Laiškai vaikinams pas merginas rašyti.

- 1—Musų Salėlis
- 2—Musų Šalėlė
- 3—Sveikinimas
- 4—Kazin ar Regėsiu Gimtinį Kraštą
- 5—Nulėk, Sakalėli
- 6—Lietuvos Troškimas
- 7—Yra Šalis kur Upės Tekla
- 8—Aš Svajoju apie Tave....
- 9—Nuskrisk, Dainužė

Laiškai spausdinti ant švelnios liniuotos po-pieros, 3 puslapiai yra palikta rašymui.

Reikalaukit šių Laiškų numeriais. Užmo-kestį galima prisiųsti pašto ženkleliais.

REIKALAUKIT "DIRVOJE"

6820 Superior ave.

Cleveland, O.



V. K. RACKAUSKAS
(Karolis Vairas)

Lietuvos Konsulas Pietų Afri-koje, plačiai žinomas Amerikos Lietuvių gyvenime. Jis prisiun-tė "Dirvai" platų aprašymą iš Afrikiečių gyvenimo. Praside-da su šiuo "Dirvos" numeriu.

MOKSLAS IR TIKYBA

Anglų mokslininko, Sir Arthur Thomsono, žodžiai pasakyti Anglijos Mokslo raugijos metiniam seimui:

Mokslas siekia padaryti pasaulį (tai yra žmogų su janta) suprantamu. Tiky-ba gi, savo teoriniu atžvil-čiu, siekia įrodyti kad tas pasaulis turi kokias tai iš-ainties parentą išmintin-umą. Mokslas tik apra-šo, o tikyba stengiasi įver-tinti ir mums tą pasaulį ki-a kalba išversti, kad su-rastume.

Mokslas duoda mums at-akus, kuriuos faktiškai galima patikrinti, į tokius laisumus kaip: Kas čia? Kaip jis buna toks? Koks ra? Iš kur dalykas atsi-ado? Kurlink vyksta? Čas? Kaip? Iš kur? ir urlink? Bet mokslas ne-lausia: Kodel? Kuriam ikslui?

Mokslas įieško ir nustato aisykles, kurių dėka mes alime vėliau sakyti: "Jei as ir tas bus, tai atsitiks as ir tas". Bet mokslas iejieško dalykų paslėptos riezasties, arba reikšmin-umo. Tikyba visados tu-ėjo ką tokio gilaus, dvasi-io, virš paprastų dalykų ėrio.

Mokslas kasdien mums asaulį kitokių padaro — akome, tai Koperniko pa-aulis, tai Newtono, tai Darwino. Ir tikybės užda-iniu turėtų būti taikinti savo aiškinimą bei įverti-mą siems naujais faktais uprašomiems pasauliams.

RED. ATSAKYMAI

K. Vidikauskui. — Atsi-laukimą Vysk. Bučio rei-tale netalpinsime, mažai š "Dirvos" būtų naudos. Vakare Buvusiam (Pitts-burgh). — Apie tai jau bu-vo rašyta kito korespon-dento, ir nors ne taip kaip tamista rašote, tačiau už-tenka pirmo pranešimo. Kitų korespondencijos ir pranešimai iš Kanados bus sunaudota kitame num.

SVARBI PASTABA Kanados Lietuviams

Kanados dolaris labai nupigęs Suv. Valstijose, todėl prašome prenume-ratas už "Dirvą" siųsti "money orderiais" kad gautume pilną sumą; ku-rie siųst popieriniais do-lariais, prenumerata bus įrašyta už tiek kiek bus tos dienos kursas.

"Dirvos" Admin.

NAUJI KALENDORIAI

Klauskite Katalogo, iš Kurio Pasirinksite Visokių JONAS KERGIEJUS 663 FOURTH ST. S. BOSTON, MASS., U.S.A.

GYDYMOS

Dr. J. Stanislovaitis

(Tąsa iš)

V.—RENESA

(Vaseliui, Pė

Pirmi du šimtnr sižymėjo savo ypaitr- tą laiką reikia pak- gadynės medicina n- nei pilnai nužengus naujinimas senųjų mokslo pamatai buvo krato, dogmatiški p- Avicenna mozinimas. senovės autoritetus. užrašyta kad toki ir ma tai ir nebuvo bant. Ta dvasia tęsėsi i- čio. Kada Harvey iš- jo cirkuliaciją arba gyslas po visą kūną, t- išreiškė kad geriau kl- pripažinti Harvey'o te- buvo daug rašyta ir i- buvo pernieką, kadang- kusavimams menknieki

Nors medicinos mo- progrešą šiame laike, skaitliu ir todėl žm- progos mokyti ir lav- kilnesnės mintys buvo mijos ir fiziologijos n- gingai studijuojami.

Salerno mokykla, dab- bingų gyvavimo, dab- ryžiaus, Montpellier, ir sitetai įgavo reputaciją. šimtmetyje buvo apie 2 Bolognos universitetas liariškas. Anglijoje, pra- mečio, Thomas Linacre Gydytojų ir Chirurgų I- medicinos profesorius "bridge kolegijose. Daba- liškų universitetų kurių savo aukštą mokslo lai- šimtmetį. Ligoninės ir l- vo istaiga. 1578 metais kymas studentų klinikos Ligoninėje Paduos miest

Anatomijoje, buvo p- mas pjaustinėjimo tula- Mondino, profesorius Bo- tais, išpaustė žmogaus niams. Šitas buvo pirm- tinėjimas per 1700 metų gi parašė rankvedį dissel pjaustinėjimo, kuris ilgai anatomijos. Po šio laiko- tose mokyklose dissekcija- jama, bet viduramžio prot- kratyti baimės ir pagarbi- žmonių lavonus. Dissekcij- taip pažeminančiu darbu- čio pagelbininkas budavo darba atlikti ir tik tuome- mas į lekeijos kambary ir p- ji aiškinimas. Todėl nedau- ta Mondino drasumu, bet v- daryta pradžia šių laikų ai- shi.

Pjaustymas kuno pasili- čiu iki 16-to šimtmečio. apie kūną pradėjo tarpti ir- ta stebėtini žingsniai prieša- Tarpe atsižymėjusių an- šimtmečio pažinsime penki- mus vardus: SYLVIVS, VE- BRICIUS, FALLOPIUS, E- Beveik kiekvienas yra musų jungtas su kuno dalimi.

Jie visi buvo profesoriais ryžiuje, o kiti Italijoje. Sylv- mutinis ir seniausis. Jis atr- latino mokslą apie anatomiją labai išgarsėjo. Bet jis gerbė- daug ir todėl jo išradimai i- ėmėsi ant Galeno mokslo.

Vaseliui, kuris buvo moki- ne: kiek laiko, labai atsižymė- mopo mokslo vyras bet ir kai- tina matomas tų laikų. Jis už- lomistų. Vaikas dar budamas- jo ir studijavo gyvunus, vaikin- jis nušlavdavo pakaruoklius ir



V. K. RACKAUSKAS
(Karolis Vairas)
Lietuvos Konsulas Pietų Afri-
koje, plačiai žinomas Amerikoje
Lietuvių gyvenime. Jis prisimė-
ja "Dirvą" platų aprašymą ir
Afrikičių gyvenimą. Pradė-
la su šiuo "Dirvos" numeriu.

MOKSLAS IR TIKYBA

Anglų mokslininko, Sir
thuro Thomsono, žodžiai
aktyvi Anglijos Mokslo
ugijos metimam seimui.
Iokslas siekia padaryti
aulį (tai yra žmogų su
ta) suprantamą. Tiky-
gi, savo teoriniu atsi-
siekia parodyti kad tas
ulis turi kokios tai iš-
ies paremtą išmintin-
gą. Mokslas tik apra-
tikyba stengiasi įver-
ir mums tą pasaulį li-
alba išversti, kad su-
ume.

kslas duoda mums at-
kuriuos faktus
a patikrinti, j tokia
mus kaip: Kas čia?
jis buna toks? Kok
Is kur dalykas atsi-
Kurlink vyksta?
Kaip? Is kur? ir
? Bet mokslas ne-
Kodel? Kuriam

las įieško ir nustato
s, kurių dėka mes
vėliau sakyti: "Jei
tas bus, tai atsitiks
tas". Bet mokslas
o dalykų paslėptas
ties, arba reikšmė.
Tikyba visados su-
tokio gilaus, drasi-
rš paprastų dalykų

las kasdien mums
kitokių padaro —
s, tai Koperniko pa-
tai Newtono, tai
io. Ir tikybos užda-
turėtų būti taikinti
iškinimą bei įverti-
ems naujais faktais
iems pasauliams.

ATSAKYMAI

likaukui. — Atsi-
Vysk. Bučio rei-
talpinsime, mažai
os" būtų naudos.
e Buvusiam (Pitts-
— Apie tai jau bu-
ta kitą korespon-
nors ne taip kaip
rašote, tačiau už-
rmo pranešimo.
orespondencijos ir
ai is Kanados bus
a kitame num.

BI PASTABA los Lietuviams

os dolaris labai
Suv. Valstijose,
sime prenumė-
"Dirvą" siųsti
orderiais" kad
pilną sumą; ku-
popieriniais do-
renumerata bus
ž tiek kiek bus
s kursas.
"Dirvos" Admin.

KALENDORIAI
ie Katalogo, is Kurio
rinksite Visokių
KERDIEJUS
FOURTH ST.
ON, MASS., U.S.A.



GYDYMO ISTORIJA

Rašo

Dr. J. Stanislovaitis-Stanelow, A.B., M.D.

(Taša iš pereito num.)

V.—RENEZANSO GADYNĖ (Vasilius, Paracelsus, Pare)

Pirmi du šimtmečiai šios gadinės atsi-
sižymėjo savo ypatingumu. Todel apie ši-
tą laiką reikia pakalbėti atskirai. Šios
gadinės medicina nebuvo visai perkeista
nei pilnai nužengus pirmyn, bet buvo at-
naujinimas senųjų sistemų. Medicinos
mokslo pamatai buvo tai aforizmai Hippo-
krato, dogmatiški padavimai Galeno, ir
Avicennos mozinimas. Šis amžius gerbia
senovės autoritetus. Jeigu buvo Galeno
užrašyta kad toki ir toki liga neišgydo-
ma tai ir nebuvo bandoma ją toliau gydyti.
Ta dvasia tęsėsi net iki 17-to šimtme-
čio. Kada Harvey ištyrė ir aprašė krau-
jo cirkuliaciją arba bėgimą per kraujo
gyslas po visą kūną, tai senovės gydytojai
išreiškė kad geriau klysti su Galenu negu
pripažinti Harvey'o teisybę. Šiame laike
buvo daug rašyta ir mastyta, bet viskas
buvo pernėkė, kadangi aikvota laikas dis-
kusavimams menkniekių.

Nors medicinos mokslas padarė mažą
prograsą šiame laike, universitetai augo
skaitliu ir todėl žmonės gavo daugiau
progos mokytis ir lavintis. Tokiu būdu
kilnesnės mintys buvo priimtos ir anatomi-
jos ir fiziologijos mokslai buvo ener-
gingai studijuojami.

Salernos mokykla, po 400 metų gar-
bingo gyvavimo, dabar sumenkėjo, o Pa-
ryžiaus, Montpellier, ir Bolognos univer-
sitetai įgavo reputaciją. Paryžiuje 15-me
šimtmetyje buvo apie 25,000 studentų ir
Bolognos universitetas buvo lygiai popu-
liariškas. Anglijoje, pradžioje 16-to šimt-
mečio, Thomas Linacre užėjo Kolegiją
Gydytojų ir Chirurgų Londone ir įsteigė
medicinos profesorius Oxfordo ir Cam-
bridge kolegijose. Dabar jau buvo 16 Ita-
liškų universitetų kurių dauguma užlaikė
savo aukštą mokslo laipsnį per visą šį
šimtmetį. Ligoninės ir klinikos taipgi bu-
vo įstaiga. 1578 metais buvo priimta mo-
kymas studentų klinikose, Šv. Pranciškaus
Ligoninėje Paduos mieste.

Anatomijoje, buvo panaikinta draudi-
mas pjaustinėjimo tulą laiką anksčiau, ir
Mondino, profesorius Bolognoje 1315 me-
tais, išpaustė žmogaus kūną savo moki-
niams. Šitas buvo pirmas viešas išpaus-
tinėjimas per 1700 metų! Mondino taipgi
parašė rankvedį dissekcijos arba kuno
pjaustinėjimo, kuris ilgai buvo rankvedžiū
anatomijos. Po šio laiko retkarčiais ir ki-
tose mokyklose dissekcija buvo praktikuo-
jama, bet viduramžio protas negalėjo nusi-
kratyti baimės ir pagarbos kurioje laikė
žmonių lavonus. Dissekcija buvo laikoma
taip pažeminančiu darbu kad barzdasku-
čio pagalbininkas budavo pasamdomas tų
darbą atlikti ir tik tuomet kunas įneša-
mas į lekcijos kambarį ir prasidėdavo apie
jį aiškinimas. Todel nedaug buvo nuveik-
ta Mondino drasumu, bet vistiek buvo pa-
daryta pradžia šių laikų anatomijos mok-
slui.

Pjaustymas kuno pasiliko pažeminan-
čiu iki 16-to šimtmečio. Tada mokslas
apie kūną pradėjo tarpiti ir buvo padary-
ta stebėtini žingsniai priešakin.

Tarpe atsižymėjusių anatomikų 16-to
šimtmečio pažinsime penkis gerai žino-
mus vardus: SYLVIVS, VESALIUS, FA-
BRICIUS, FALLOPIUS, EUSTACHIUS.
Beveik kiekvienas yra mūsų mintyse su-
jungtas su kuno dalimi.

Jie visi buvo profesoriais; Sylvius Pa-
ryžiuje, o kiti Italijoje. Sylvius buvo pir-
mutinis ir seniausias. Jis atnaujino ir iš-
platinio mokslo apie anatomiją. Del to jis
labai išgarsėjo. Bet jis gerbė Galeną per-
daug ir todėl jo išradimai ir mokinimas
lėmė ai Galeno mokslo.

Vasilius, kuris buvo mokinis Sylviaus
per kiek laiko, labai atsižymėjo ne tiktai
kaipo mokslo vyras bet ir kaipo garsiau-
s anatomas tų laikų. Jis užsigimė ana-
tomistu. Vaikas dar budamas pjaustinė-
jo ir studijavo gyvūnus, vaikas užaugęs
jis nuimdavo pakaruoklius ir studijuoda-

vo skeletus; studentu budamas jis kapinė-
se rinkdavo lavonus, nors gerai žinojo kad
praras gyvybę jeigu ji sugautų tą beda-
rant. Galų gale, kada jis buvo 23 metų
amžiaus, jis savo gabumais tiek atsižyme-
jo kad tapo paskirtas anatomijos profesio-
rium Paduos Universitete. Jis dryso pa-
peikti Galeno autoritetą ir drąsiai išdėstė
jo klaidas. 1543 metais, budamas tik 29
metų amžiaus, Vesalius parašė savo gar-
sų veikalą, "FABRICA", kuriame išdėstė
daug naujo anatomijos moksle.

Sekanti trys mokslininkai-anatomistai
taipgi turi gauti garbę, kadangi jie prisilaikė
prie anatomijos mokslo ir buvo pasekmingi
išradėjai ko naujo. Fallopius mokėjo rašyti
labai dailiai ir labai teisingai tēmių ir
užrašinėjo įvairius faktus kaslink kuno
sudėjimo.

Fabricius is Aquependente buvo mo-
kytojas Harvey'o. Jis išrado labai svarbių
dalykų ir atidengė Galeno klaidingas
mintis kad gumbas turi dvi skyles norma-
liai. Taipgi, parodė kad venos (kraujo
gyslos) turi dureles (valves).

Colombo irgi buvo garsus ir darė
daug tyrinėjimų ir kuno pjaustymų.
Servetus išrado kaip kraujas vaikštinėja
plaučiuost.

Labai garsus anatomijos moksle buvo
piešejas-artistas ir mokslo vyras, Leonar-
do da Vinci, is Florencijos, Italijoje. Jis
garsus yra del jo piešinių anatomijos pa-
vidalų. Leonardo supjaustė virš 100 ku-
nų, kad galėtų tinkamai prisirengti para-
syti garsų veikalą apie anatomiją žmogaus
kuno. Bet šiandien mes turime tiktai jo
užrašus ir jo piešinius, kurie buvo daug
yresni negu keno kito jo laike ir per daug
metų vėliau.

Taigi, po šitokių studijų didesnės da-
lys žmogaus kuno buvo teisingai aprašy-
a. Taipgi, paveikslai parodantį sudėjimą
žmogaus kuno buvo atspausdinti ir varto-
jami dar pirmą kartą. Daug klaidų buvo
atitaisyta; pav. kad širdis turi rėmus is
kauly; ir kad nervai ir sausgyslės yra tos
pačios kuno dalys.

Fiziologija arba mokslas apie kuno
veikimą nepadarė tiek pat progreso kaip
anatomija ir Galeno nuomonės viešpatavo
ur anatomijos išradimams nesipriešino.
Žinojo kad kraujas neša kunui maistą.
Servetus ir Cesalius išaiškino taip teisin-
gai ir supratingai rolę kraujo kune, bet
jis nesuprato apie kraujo bėgimą po kūną.

Kaslink gydymo šiame laike, viską da-
rė pagal senovės įpročius, pagerintus Ara-
bų išradimais ir alchemijos. Visą kas
tikai buvo žinoma apie gydymo mokslą
parašė Fernel, profesorius Paryžiuje, apie
16-to šimtmečio. Jis buvo labai gau-
sus ir atsižymėjo kitose mokslo šakose
apart medicinos. Fernel parašė sistema-
išką ir klasišką veikalą, remdamasis ant
viso mokslo kurį jis galėjo surinkti is Lo-
ryniškų, Graikiškų, ir Arabiškų šaltinių.
Jo raštas koteisingiausia parodo to laiko
medicinos mokslą. Diagnoze jis parodė
kokią didelę svarbą turi pulsas ir šlapumo
gaminavimas. Pulsas parodė spėką ir
veiklumą ir stovį širdies ir arterijų. O
šlapumas, jis mokino, parodo humorų ypa-
tybes ir stovį kepenų ir venų. Jis varto-
lavo vaistus kad žmogus vemtų, kitus kad
vidurius liuosuotų, ir kitus vaistus kurie
padarydavo atmainas kune. Beveik visi
vaistai budavo daryti is augmenų, nors
apie galą šio laiko buvo mokykla ir che-
miško gydymo. Kraujo nuleidimas kuris
buvo Arabų vartojamas dabar plačiai var-
toja. Bet mažai buvo nuveikta. Gydyto-
jai studijavo ką Galenas rašė vietoje kad
studijuoti ligas. Jeigu Galeno vaistai iš-
gydė tai gerai, o jeigu ne, tas buvo gamtos
kaltė ir žmonės negalėdavo pasipriešinti.
Jeigu Galenas buvo pasakęs kad liga ne-
išgydoma tai šios gadinės gydytojai ne-
bandė nieko daryti. Tokiu būdu įvyko ne-
pasitikejimas gydytojais ir žmonės stvė-
rėsi šarlatanų ir prigaudinėtojų. Po to
profesija irgi suprato savo klaidas ir pra-
dėjo gerinti padėtį 16-me šimtmetyje. Var-
dus Argentier, Botal, ir Joubert reikia
atminti šiame darbe, kartu su Paracelsus,
apie kurį dabar kalbėsime.

(Bus daugiau)

PER TVORA PASIDAIRIUS



Senmergės Daina

Atėj' šaltas rudenėlis,
Pučia šaltas vėjūželis,
Užstoj šaltos naktūžės,
Šalta man patalūželyj...

Laukiau, atjos bernūželis,
Sužvengs širmas žirguželis
Prie tėvelio bakužės,
Išves mane, merguželė...

Bet atėj' ir žiemuželė,
O aš vargšė merguželė
Nelinksma kai geguželė
Laukiu savo bernūželio...

Pasirašo.

Užkvietimas Amerikiečių i Lietuvą:

1) Kas gerai moka muš-
tis ir už plaukų tasyti pra-
šome atsiliepti i Lietuvos
vištiniųjų.

2) Kas vienu kasniu per-
kanda ranką ar kokį kitą
vyrišką člunką, prašom at-
siliepti pas Klaipėdos žve-
jus, nes yra darbo varnoms
pakausiai kandžioti.

3) Reikalinga bobiškas
imitikas del Žydiškų karčia-
mų. "T." Draugas.

SLA. išaugo i suvirš mi-
lijoną dolarių turto — tą
garbę savinasi visi.

Bet prarasta SLA. tiktai
\$25,000, o tą "garbę" Gegu-
žis prisispypęs atiduoda tik
vienai Jurgeliutei...

Visi dirbot, visi uždirbot,
visi pradirbot — irgi prisii-
mkit "nuopelnus"....

"Atsižymėjusių" pagerbi-
mas. Jusų Asilencija gerb.
Asile: Aš mačiau "Tėvy-
nės" biliušačiam numeryje
daga pikčierių, ir mačiau
įdeta potigrafija daug at-
sižymėjusios S.L.A. centre
Zosės. Tai dabar noriu pa-
klaust kodel gerb. Asilėli
neįsidedai savo potigrafij-
jos i "Tėvynę", kaipo toks
garsus diplomatas ir viso-
kių politikų žinovas?

Atsakymas: Prašė ir ma-
no "potigrafijos", ale kai
sužinojau kad ten tilps "at-
sižymėjusios" Zosės pavei-
kslas, aš savo atsisakiau
duoti.

Su Pagarba.

KANADOS SVIRPLIO PASTABOS

Japonai, sako, nori taiky-
tis. Tiesa, jie nori taikytis
— prie kuodidžiausio Man-
džurijos smoto.

Inžinieriai pasakoja kad
neužilgo žmonės pradėsia
namus statyti po žemėmis.
Tada Amerikonai, be abe-
jo, vietoje "dangoraižių"
pradės statyti "peklarai-
žius".

Gengsteriai laikas nuo
laiko išveža ką nors "pava-
žinėti". Butų gerai kad iš-
vežtų tą įsivyravusį biznio
sūsmukimą.

Liaudininkai vėl susirin-
ko Kaune ir pareiškė pa-
sauliui kad be Seimo, kai
vaikas be motinos padurko,
nei iš vietos negali pasiju-
dinti.

Viena bėda su jaunąja
gentkarte yra ta kad ji
peranksti paseno.

Dar metai tokios gero-

vės kokią Republikonai A-
merikai duoda, ir mes visi
vaikštinėsime kaip gerb.
Asilas: pliki ir nuogi. V.

GRABAS IR ŽYDAS

Senovėj pas kai kuriuos
Suvalkiečius buvo mada
darytis sau mirčiai grabą.
Pasiekė žmogus viduramžį
ir žiurėk jau parsigabeno
lentų ir kalasi sau grabą,
kurį padirbdines pasideda
ant aukšto — stogo palėpė
kad turėtų gatavą kada nu-
mirs.

Dažnai budavo kad vie-
nuose namuose buvo net
keli "mirties laukėjai", ir
tokių namų aukštas išrodė
lyg graboriaus buklė arba
negyvėlių sklepas.

Susipratę žmonės is to-
kios keistos mados juokė-
si, o pakykęs jaunimas tuos
grabus vogė ir paskui su
jais darydavo visokių špo-
sų.

Sykį Alvito parapijos
vieno kaimo vyrai šeštadie-
nio vakare, pasidėję grabą
šalimai Virbalio - Vilkaviš-
kio plento, pagriebė kits
kitą guldė i jį — išbandyti
kaip gerai numirusiam gu-
lėti grabe.

Nors tai tik baika, bet
nei vienas numirėlio vietos
užimti nenori ir paguldytu
spardosi ir gvoltu šaukia
kad greičiau paleistų.

Tuo tarpu kaip ant tyčių
plentų važiuo senas sku-
durninkas Žydas. Išdykė-
liai nieko nelaukė kapt Žy-
dą is vežimo ir tiesia i gra-
bą. Žydas nusigandęs ėmė
šaukt:

— Oi, vyrai, vyrai! turė-
kit jam protą! Imkit jus
jam bliudas, imkit jus jam
viską, tik nepadėkit biedną
Žydėlį i grabą.... J. F.

Nėra nuodėmės didesnės
už geidulį.

Nėra vargo didesnio už
nepatenkinimą.

Nėra pražangos didesnės
už godumą.

Štai kodėl laisvas nuo gei-
dulių žmogus visuomet yra
patenkintas.

1931	KALENDORIUS	1931
Grudis-December		
Sekmad.	6	Mikalojus v. Tolutis, Vėtra, Virgirė
Pirmad.	7	Ambrasiejus. Domeika, Ringis, Niklavis
Antrad.	8	P. M. Nek. Prasiđej. Zemberis, Gaila
Trečiad.	9	Valerija. Gerda, Vakaris, Irutė, Guna
Ketv'tad.	10	P. M. Loretikė. Eidimtas, Avietė, Žibuntas
Penktad.	11	Damazas. Garbutis, Dirvonė, Valdis
Šeštad.	12	Aleksandras. Rutavilė, Visginis

PASTABA: Vardai šviesiomis raidėmis yra katalikiški; gi juodo-
mis raidėmis — Lietuviški-tautiški, vyriški ir moteriški.
Nauji ir seni dienų vardai: Sekmadienis—Nedėlia; Pirmadienis—Pa-
nedėlis; Antradienis—Utarinkas. Trečiadienis—Sėreda; Ketvirta-
dienis—Četvergias; Penktadienis—Pėtnyčia; Šeštadienis—Subata.

PAJIEŠKOJIMAI

Velička, Marcelius, kilęs is
Antkalniškių km., Veliuonos
val., Kauno aps., gyvenęs Hart-
forde ir So. Manchester, Conn.,
žinomas kaipo Mr. Martin. Jieš-
ko namiskiai del jo turto atga-
vimo is svetimųjų.

Sumborskas, Aleksandras,
gyvenęs Lowell, Mass. ir neva
tarnavęs Amerikos kariuomenė-
je, kilęs is Lomžos gubernijos,
Lenkijoje. Jieško sunus.

Svirnas Juozas, seniau gyve-
nęs Pittsburgh, Pa.

Zabotka, Jonas, Jono sunus,
apie 50 m., ir jo švogėris Kas-
peras Ribikauskas, 1914 m. gy-
venęs Baltimore, Md. Jieško šei-
ma.

Bolcevičius-Boland, Stasys,
35 m. amžiaus, is Šiornelių km.,
Alsėdžio v., Telšių apskr., A-
merikon atvykęs 1900 m. ir gy-
venęs Bostone, bei Montreal,
Kanadoje. Pajieško brolis Vla-
das, gvv. Argentinoje.

Labanauskas, Kazys, Ameri-
kon atvykęs 1910 m. is Manku-
nų km., Girkalnio v., Raseinių
aps., gyvenęs Somersville,
Conn.

Vaitekunas, Jonas, Antano ir
Agotos Jurgaitytės sunus, gi-
męs, 1874 m. Norkunų km.,
Meškučių v., šiaulių apskr.,
dirbęs anglies kasyklose.

Zvirblys-Swirplis, Adomas,
iki 1921 m. tarnavęs kariuome-
nėje Camp Dix N. J., kilęs is
Gerulių km., Balbieriškio val.,
Mariampolės aps.

Sušickai, Jonas ir Vladas, Ig-
no ir Kastės vaikai, kilę is Za-
velcų k., Švenčionių ap., prieš
5 metus gyveno Worcester,
Mass. Jieško motina.

Gutneris, Chaimas, alias Her-
man Hutner, 1911 m. gyvenęs
New York, N. Y., neva iškeliavęs
. St. Louis, Mo. Jieško bro-
lis Gildis.

Hofmanas, Karlas, 1927 m.
gyvenęs Camden, N. J. Jieško
sesuo Jadviga-Jette.

Tatarunaitė-Šimanskienė Ka-
trė, seniau gyvenus New Yor-
ke, turėjus sunus Vaelą, Stasį
ir Praną. Jieško sesuo Kosta-
cija.

Jieškomieji arba apie juos
ką žinantieji malonėsit atsilie-
pti i

Consulate General of Lithuania
15 Park Row New York City

PAJIEŠKOJIMAI

Augustinaitis Matas (Adomo
sunus). Kilęs is Josvainių v.,
Kėdainių aps. Gyveno Melro-
se Park, Ill., ir Waukegan, Ill.
Gumbakis Teodoras, arba jo
žmona. Kilęs is Užvenčio val.,
tarnavo Amerikos kariuomenė.
Kadaise gyveno Rockford, Ill.

Klimaitis Pranas, is Lukšių
val., šakių ap. 1922 m. gyve-
no Kenosha, Wis., vėliau Chi-
cagoje.

Lanauskas Jurgis, is Bety-
galos val., Raseinių ap. Kadaise
gyveno Johnston City, Ill.

Urbanas Stasys, is Kelmės
miesto ar apeliokės. Gyvenęs
Richmond, Ill.

Vaičiulis Kazys, is Kelmės
val., Raseinių ap. Kadaise gy-
veno Swastika, N. Dak.

Yokša, J., gyvenęs Chicagoj.
Žilevičius Juozas, gimęs Chi-
cagoj. Tarnavo Amerikos ka-
riuomenėje. 1914 m. gyveno
Chicagoj.

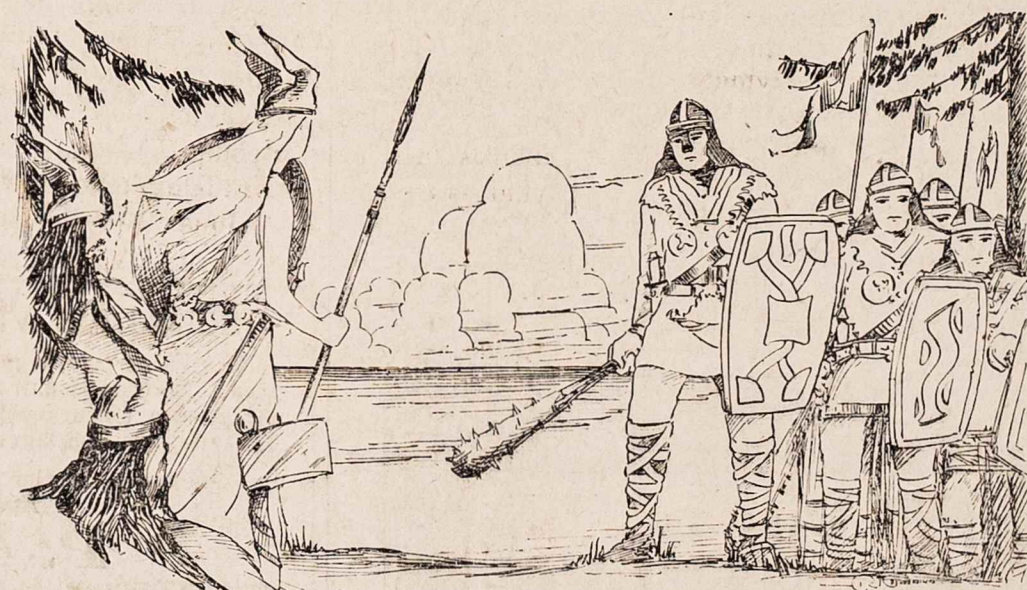
Aukščiau išvardyti asmenys
yra prašomi atsiliepti ir kiek-
vienas kas ką nors apie juos
žinotų yra prašomas suteikti
žinių. Bent kokia žinia bus
bangiai įvertinta.

Lietuvos Konsulatas,
201 North Wells Street
Chicago, Illinois.

REIKALAUKIT TUOJAU IKI DAR TURIME

Juros Merga

APYSAKA IŠ TOLIMOS PRAEITIES



Gerbiamieji knygų mylėtojai! Kurie manot isigyti apysaką "JUROS
MERGA", neatidėliokit ant toliau, nes laikas bėga ir knygos smarkiai
nyksta. Tuoj ir jų neliks kaip neliko kitų K. Š. Karpavičiaus kurinių.

KAINA \$1 IR \$1.50

Siųskite pinigais arba čekiais ar money orderiais adresuodami:

"DIRVA"

6820 Superior Avenue

Cleveland, Ohio

KALTANĖNAI

Lietuvos Miestų ir Miestelių Aprašymai

Lietuviškas miestelis po Lenkų okupaciją

Kaltanėnai yra Švenčionių apskrityje (Vilniaus g.) miestelis, randasi 21 kilometrų nuo Švenčionių vakarus. Miesčiukas nedidelis, bet stovi gražiausioje vietoje iš visų Švenčionių apskrities miestukų.

Per Kaltanėnus teka nemaža upė, Zeimena, iš žiemų į pietus, vingiuojasi tarp kalnų blizgėdama ir žaltys. Iš rytų pusės supa ežeras nelabai didelis, bet išrodo gražiai, nes ežerą puošia didelės salikės, o to ežero pakrantėmis negalima atsisigrožėti: apaugę pušynais, kurie žaliuoja žiemą ir vasarą. Bet pastarais laikais negailestinga žmogaus ranka pradėjo reikinti tuos pušynus, gadinoti gamtos grožį.

Kaltanėnai vandeniu apsiausti iš visų šonų ir šilais apsupti, lyg kokia skraistė: į kurią pusę pažiūrėsi, ar kur nevažiuosi, vis tenka važiuoti per šilus. Tik žemės labai smiltingos ir gyventojai čia gyvena skurdžiai. Prieš karą užsiimdavo kirtimų miškų ir plukdymu medžio, nes per Kaltanėnus kas vasara praeidavo upė šimtai sielių. Bet po karo, kadangi randasi arti administracijos linijos, vos keletas sielių pračina.

Kaltanėnuose buvo pusstotis siaurojo geležkelio eilė tarp Panevėžio ir Glubako, bet kad dabar tarp Lenkijos ir Lietuvos nėra kaimyniškų santykių tai stotis nuo 1920 metų uždaryta ir nuo to laiko joks traukinis iš Lietuvos neatėjo ir geležkelis baigia puti.

Per Kaltanėnus eina šie vieškeliai: iš Švenčionių į Ignaliną, iš Švenčionių į Linkmenis ir Uteną, ir iš Kaltanėnų į Labanorus. Šis paskutinis dabar už keturių kilometrų nuo miestelio uždarytas, nes jau Lietuvos rubėžius prasideda.

Apie miestelio pradžią

Miestelio pradžia ir atsiradimas neaiškus, nes miestelis yra dvaras, tai yra stovi ant dvaro žemės. Seniau dvaras buvo p. Ruščių-Lopacinskių, be kadangi 1863 m. nekurie tu ponų dalyvavo sukilime prieš Rusiją, tai dvaras tapo konfiskuotas ir atiduotas Rusų generolui Maurusui, o jo aniniai jau baigia prailiavoti. Žemė visa priklauso dvarui. Lietuviai sudaro apie tris ketvirtadalius vietos gyventojų.

Pirmutinė medinė bažnyčia statyta 1633 m. ir prie

bažnyčios muro klioštoriaus Pranciškonų. Vienuolynas tapo uždarytas po pirmo Lenkų sukilimo prieš Rusiją 1834 m.

Kas statė pirmą bažnyčią ir vienuolyną bažnytniame archyve žinių nėra užsilię. Iš to vienuolyno tapo perdirbta graži gotiško stiliaus bažnyčia, kuri pašventinta 1907 metais.

Prieš 1899 m. ilgai klebonavo Kun. Aklinskas, visai sulenkėjęs Lietuvis. Bažnyčioje pamokslai buvo tik Lenkiškai ir parapija buvo gerokai aplenkinta, bet po jo mirties atkelta Kun. Meštikas, uolus Lietuvis ir darbštus žmogus, jis tuojau įvedė pamaldas Lietuviškai, o 1905 m. visai Lenkiškas pamaldas panaikino. Per 11 metų klebonavimo, pastatė bažnyčią, visus puikius trobesius, pastatė liaudies namą su didele sale ir scena, ir įsteigė blaivybės draugiją, "Ryto" švietimo draugiją ir knygynui pats padovanojo apie 300 egz. knygų. Tankiai rengdavo vakarus ir pats mėgo mokytis artistus. Daug pasidarbavęs, 1916 m. Kaltanėnų šventoriuje atsigulė amžinam poilsiui. Lai buna lengva jam pilka žemelė už jo didelius naudingus darbus musų tautai....

Tautybės žvilgsniu Kaltanėnuose daugiausia yra Lietuviai, išskiriant keliolika šeimų Žydų ir valdininkų atėjūnų Lenkų. Nuo karo šiam miesteliui nukentėti neteko, nes mūsų nebuvo; valdžių tai pergyveno gana daug: Rusų, Vokiečių, bolševikų, Lenkų, Lietuvų, ir dabar vėl po Lenkais.

Kaltanėnuose prieš karą budavo dideli metiniai turgai, bet kadangi dabar miestukas randasi labai arti Lietuvos sienos tai turgai pasibaigė. Prekybos jokios buvo 1863 m. nekurie tu ponų dalyvavo sukilime prieš Rusiją, tai dvaras tapo konfiskuotas ir atiduotas Rusų generolui Maurusui, o jo aniniai jau baigia prailiavoti. Žemė visa priklauso dvarui. Lietuviai sudaro apie tris ketvirtadalius vietos gyventojų.

Pirmutinė medinė bažnyčia statyta 1633 m. ir prie

KĄ MAČIAU LIETUVOJE TRUMPAME JOS NEPRIKLAUSOMYBĖS GYVENIME

KAIP ATRODO DABAR KAUNAS

Atvažiavęs Kaunan pasijutau esąs Lietuvos širdyje. Esant Kaunui laikina sostinė, jis ir turi teisės daryti ką tik pribuvusiam keleiviui imponuojančio išpuošio. Judėjimas žmonių didelis ir energingas. Automobiliai, autobusai taip ir užia veikia be pertraukos. Laisvės Alėja asfaltu išlieta gražiai atrodo ir savo pločiu ir viduryje medžių alėja priduoja Kauno didžiausiajai gatvei atitinkamos sostinei reikšmės. Amerikoje rasim visai mažai miestų su tokiomis gatvėmis kur būtų viduryje medžių alėjos ir suolais po medžiais. Kauno gatvės platinamos, namai sparčiai statomi ir senesni namai perdirbami moderniškai. Jei taip visas statybos darbas eis ir toliau tai po keleto metų Kauno nebūs galima pažinti.

Statybos darbai sparčiai eina ne tik Kaune bet ir kituose miestuose — Mariampolė, Šiauliuose, Tauragėje, Klaipėdoje ir kitur. Klaipėdoje, anot P. Vanaigaičio, yra didelė stoka butų. Ten planuojama ir galvojamą kaip būtų galima tą stoką pataisyti. Del to šiame pasauliniame nedarbo laike, kuomet didžiosiose valstybėse tukstantinės žmonių minios neturi ką veikti, Lietuvoje net nepakanka rankų darbo nei medegos. Mariampolėje statomam cukraus fabrikui pritrūko Lietuvoje gamintų plytų ir turėjo kreiptis į Latviją.

LIETUVOS MIESTŲ JUDEJIMAS

Lietuvos miestuose plečiasi įvairios pramonės, fabrikai, dirbtuvės ir tt., gana sparčiai. Kaune veikia, apart mažesnių įmonių, sekančios:

"Maistas", akcinės bendrovės fabrikas, kuriame 4,000,000 litų kapitalas daro labai sparčiai apivartą gamyboje bekono išvežimui užsienin.

"Drobės" fabrikas, suorganizuotas keleto Amerikiečių, gerai veikia ir savo išdirbiniais aprūpina Lietuvos kariumėnų, policiją ir Šaulių Sąjungą uniformomis. Apart "Drobės" dar veikia keletas ir mažesnių audinių. Taip pat yra geležies, medžio, celuliozo ir kitų įmonių, kurios kas kart didėja savo gamybos srityje.

Šiauliuose veikia:

1. P. Frankelio odų fabrikas, kur dirba 400 darbininkų.

2. P. Zevensono dėžučių ir skardos fabrikas, dirba 100 darbininkų.

3. Zevensono konservų žuvies fabrikas.

3. Grinbergo vinių fabrikas.

5. Fabrikas "Batas" — Frankelio ir Brolių Nurokų.

6. Vlado Vaitkaus saldainių fabrikas.

7. Rutos saldainių fabrikas.

Jau neminint daugelio mažesnių dirbtuvių, pasirodo kad Šiaulių įvairiose įmonėse darbuojasi keletas šimtų darbininkų. Tas Šiaulių gamybos įmonių pavyzdys persto ir visus kitus Lietuvos miestus toje pat linkmėje.

Pakartotini Amerikos Lietuvių senesniais laikais įgauti išpuošiai kad Lietuvoje nesą jokių fabrikų dabar jau neatitinka teisingumui. Lietuvai tapus nepriklausoma jos miestų buklė gana aukštai pakilo ir vis metas iš meto gerėja. O kiek dar galima naujų įmonių steigti! Vietos tokioms įmonėms yra gana daug, tik reikia kapitalo ir sumanių su gerais norais žmonių, o tą lengvai galėtų padaryti Amerikos Lietuviai. Jiems Lietuvoje yra daug gerų progų.

LIETUVOS ŽEMĖS UKIO BUKLĖ

Daugeliui Amerikos Lietuvių yra gerai žinoma Lietuvos ukininkavimo sistema. Šiais laikais tas ukininkavimo budas žymiai pasikeitęs. Dabar ukininkų laukai padalinti į keturių, šešių ir net astunių laukų sistemą. Tokis ukių padalinimas yra daug produktyvesnis negu trilaukių. Tas savaimi paaiški kuomet visas, sakysim 60 ha, ukis neša naudą vasaros metu ir nei viena pėda žemės neguli dykai, kaip budavo seniau, kuomet trečia dalis (20 ha iš 60 ha) likdavo pavesta pudymui, reiškia dyku žemės sklypu.

Kad išnaudojus tą dauglaukinę sistemą, Lietuvos ukininkai išmoko taip suaruoti pasėlius kad viena rušis jų ne tik kad nenuliežia žemės, bet priešingai, ją pagerina kitos rušies pasėliui. Tokiu būdu visas ukininko užvestas laukas vasaros metu duoda ir derlių ir trąšą ir niekad taip vedamas ukis nereikalauja palikt žemės kurią dalį poilsui (pudymui).

Kaip tas atsieka

Paskutiniais keturiais metais vyriausybė ėmė rūpintis ukininkų bukle. Agrikultūros departamentas gyvai tame reikale ėmė veikti. Dabartinė Lietuvos vyriausybė, žinodama kad šalies ateitis ir žmonių gerbuvis daugiausia priklausys nuo agrarinio klausimo dėjo didžiausias pastangas toje linkmėje.

Buvo reikalinga mokyt Lietuvos ukininkus pakeist senovišką žemės apdirbimą nauju, moderniniu ir praktiškame gyvenime ištirtu geresniu būdu. Pirmiausia valdžia paruošė pakankamai sugabių gerų agronomų ir juos paskirstė į apskritys ne vien tik atlikimui jų valdyskų tame reikale pareigų, bet jiems buvo įsakyta dėti visas pastangas ir energiją jiems žinomis priemonėmis kooperuot su ukininkais, kad juos įtikinus gerumu naujos ukininkavimo sistemos. Apskrities agronomai žiemos metu darė ukininkams nuolatinės paskaitas, atsakinėjo į ukininkų paklausimus, žodžiu, raštu ir pavyzdžiais. Surušiavo kiekvieno ukininko žemes ir nurodė kokia rušis geriausia atitinka tokiems ar kitokiems pasėliams.

Parodymui ukininkams praktišką būdą kuri rušis žemės geriau tinka savam pasėliui, agronomai daugelio ukininkų žemėse užsėjo po keletą ketvirtainių metrų skirtingais javais, juos paženklino lazdelemis su užrašais. (Tokiu būdu buvo matyt važiuojant traukiniu ir automo-

biliais). Rudenį ir patys "nevierniausi tamosiai" pamatė kad agronomų tvirtinimas pasirodė teisingu. Tie pasėliai kuriems agronomai prediktavo daug geresnę naštą tam tikroje žemėje, tokie ir buvo.

Laikui bėgant Lietuvos ukininkai persitikrino kad agronomų patvarkymai žemės ukyje geri ir reikia jų klausyt ir sekti. To negana, kai kurie agronomai patys savo pastangomis susikūrė nuosavus ukius ir juose įtaisė visa taip kad ukininkai galėtų imt sau iš jų ukininkavimo pavyzdį. Kiekviename apskrityje yra po keletą pavyzdinių ukių, kurie ryškiai parodo kiek kartų gali būti didesnis žemės produktyvumas jeigu tik ją sugabiai ir moderniškai apžiūrėsi ir apdirbsi.

Bus: Nausausinimo darbai.

Give ELECTRICAL GIFTS



USEFUL

FASHIONABLE

LASTING

Štai sutikimas senoviškų Kalėdų su naujos mados dovanomis! Dovanos Elektriškos . . . naudingos, paskiausių madų, ilgiausia laiknčios!

Pasvarstykit apie lempas . . . gražiausio išdirbimo, žerinchias linksmumu . . . smagumas ir patogumas! Yra lempų tinkamų dovanoti tėvui arba motinai, broliui arba seseriai, mylimajai arba žmonai!

ELEKTRIŠKOS DOVANOS KIEKVIENAM

...Washer	...Outdoor Lighting	...Exerciser
...Warming Pad	...Juice Extractor	...Egg Cooker
...Waffle Iron	...Irons	...Dish Washer
...Toaster	...Illuminated Wreath	...Desk Lamp
...Table Lamp	...Heater	...Curling Iron
...Sewing Machine	...Heath Lamp	...Clock
...Sandwich Toaster	...Hand Iron	...Cleaner (Hand Size)
...Refrigerator	...Grill	...Cleaner (Standard Size)
...Reading Lamp	...Food Preparer	...Christmas Tree Set
...Range	...Food Mixer	...Boudoir Lamp
...Percolator	...Floor Lamp	
Equipment		

KAINOS ŽEMOS, VERTYBĖS DIDELĖS

ELEKTRIŠKOS LYGOS IŠSTATYMAS parodai visokių daiktų gali būti jums didžiausia pagalba atlikti Kalėdinius Pirkimus. Visi daiktai čionai išstatyti turi Lygos užgyrimą. Jūs galite išegzaminuoti juos, palyginti, užklausti klausimų ir gauti bešališkas informacijas. Ateikit pasirinkti čionai; pirkit kur jums patinka. Atdara kasdien šioiomis dienomis nuo 9 iki 5.

THE ELECTRICAL LEAGUE

BUILDERS EXCHANGE BUILDING
PROSPECT IR ONTARIO

18TAS AUKŠTAS
CHerry 2535



IŠ LIET

Kaip Ciciliko Duša Dangun Pateko

Čedasų parapijoje pasimie cicilikas Dragunėlis. Seima buvo pasiturinti ir norėjo mirusį palaidoti kaip Dievas "įsakė". Bet klebonas griežtai atsisako jį laiduoti su bažnytinėmis ceremonijomis ir neleido laidoti šventintose kapinėse. Mirusį palaidojo pakaruoklių kapinėse.

Kitą vasarą buvo blogi metai, ypač pievos nežėlė. Klebonas vertėsi pienu ir turėjo daug karvių. Pašaro stoka gąsdino kleboną.

Pas turtingus Dragunėlius kaip tyčiomis pievos buvo geros, o jų turėjo net 10 hektarų. Vieną dieną klebonas susitinka mirusio ciciliko brolių ir sako: Duok man vieną hektarą pievos tai aš leisiu tavo brolio laoną išimti iš pakaruoklių kapinių ir palaidosime šintonton vieton....

Buvo sutarta, ir klebonas su didelėmis iškilmėmis ciciliko kuną palaidojo kapinėse.

Tai taip Čedasų buvęs klebonas ciciliko dušėlę ištraukė iš amžino pragaro. Jei ne pieva tai ir būtų spirgėjęs velniškojo petelnė.

P. Kriukelis.

Prašo padidinti baudmes už miško vogimą.

Paskutiniu metu labai padidėjus miško vogimas. Ypačiai esą vagiamos drebulės. Del to vogimo daug mikenčia ukininkai, kurie turi savo mišką.

Be to, pagal Rusų įstatymus, kurie tebeveikia ir Lietuvoje, miškų vogimas traktuojamas ne vagyste, o savivaliavimu ir pagautas mišką bevagiant tik turi sumokėti trigubą pavogto miško kainą. Žemės ukio rūmų valdyba nutarė prašyti vyriausybę, kad už miško vogimą bent trigubai būtų padidintos baudmės.

"L. U."

Meilės Auka.

Naujikaii, Panemunio v. Antanas Putriūnas, apie 25 metų amžiaus, buvo įsimyjęs į p-lę V., pernai metais žemė, bet priešingai, ją pagerina kitos rušies pasėliui. Tokiu būdu visas ukininko užvestas laukas vasaros metu duoda ir derlių ir trąšą ir niekad taip vedamas ukis nereikalauja palikt žemės kurią dalį poilsui (pudymui).

"L. U."

GERIAUSIAS ŽIEMOS

TYRAS PENNSYLV.

Kuris Lubrikuojasi net p. Kada tik paleidžiat motorą žie persikeičia nuo ledo temperatūrai staiga. Apsaugokit savo motorą Pennzoil del Žiemos. Jis pradeda tuo pat laiku užtikrina visiška motore temperatūroje. Jis ilgai kaštuoja nuo mylios.

PADARYKIT PENNZOIL STO

Išbandykit tą Nuostabų PENNZOIL

PENNZOIL ET

100% PURE PENNSYLV.

PENNZOIL

SAFE LUBRICATION

THE COLUMBIA REFIN

Cleveland

7 Dienos i LIETUVĄ

Greičiausi Pasaulyje Laivai

Puikius geležinkelio susisiekimas iš BREMERHAVEN i LIETUVĄ

BREMEN ~ EUROPA

Taipgi nuolatiniai kas savaitę išplaukiant gerai žinomais Lloyd Kabininiais Laivais. Užsisakykit vietą pas vietinius agentus, reikalaujant Lloyd laivakorčių, kadangi gausit greičiausių patarnavimų.

NORTH GERMAN LLOYD

1119 Euclid Ave. Cleveland

REIKALĄS VISOKIOS APDRAUDOS

Mes esam pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale bile Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todėl pirmiau šaukit mus negu ugniaagesius (firemonus).

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuvių Real Estate ir Apdraudos Agentura.

P. P. MULIOLIS

6606 SUPERIOR AVE. Henderson 6729

NUMAŽINTOS I ABI PUSES KAINOS I KAUNĄ IR ATGAL PER HAMBURGĄ

\$179 Trečia Klase

U. S. Karo Mokesčiai Atskirai

Viršminėta kaina dabar galėje ant visų mūsų laivų.

Informacijų kreipkitės i mūsų vietinius agentus.

HAMBURG-AMERICAN LINE

839 Union Trust Bldg. Cleveland

IŠ LIETUVOS

Kaip Ciciliko Duša Dangun Pateko

Rudenį ir patys
iausi tamošiai" pa-
d agronomų tvirti-
pasirodė teisingu.
liai kuriems agro-
rediktavo daug ge-
šą tam tikroje žė-
cie ir buvo.

bėgant Lietuvos
i persitinkino kad
y patvarkymai žė-
e geri ir reikia jų
r sekt. To nega-
rie agronomai pa-
pastangomis su-
uosavus ukius ir
iš visa taip kad
galėtų imt sau iš
ikavimo pavyzdį.
me apskritieje y-
eletą pavyzdinių
e ryškiai parodo
i gali būti dides-
produktų gūmas
a sugabiai ir mo-
apžiūrėti ir ap-

ausinimo darbai.

FTS

...

BLE

...

do-
iau-

žė-
Yra
ar-

Size)

urd
Set

aitų
mus.
it iš-
šališ-
s pa-

JE

UKSTAS
rry 2535

UKSTAS
rry 2535

Darbininkų Tamsumas

Rokiškis. — Prie sausi-
nimo Palušnių pelkių per
visą vasarą dirba 100 dar-
bininkų. Beveik visi darbi-
ninkai yra iš kitų apskričių
atvažiuoję. Darbas yra sun-
kus ir pavojingas sveika-
tai, nes dirbama vandenyje
iki juostos. Uždarbis į die-
nį 8—10 litų. Darbininkai
savo uždarbį leidžia vėjais,
prageria ir pralošia korto-
mis. Darbininkai keikia
Lietuvos tvarką ir patys
kur pasitaikius vagiliauja.
Tie kurie žino kaip gyventi
prie šio darbo jau kišeniuo-
se turi po 1000 litų susitau-
pę. Taigi jiems nereikia
nei vagiliauti ir valdžia
jiems gera. P. Kriukelis.

SMULKIOS ŽINIOS

— Utenos kalėjime šio-
mis dienomis kalinė Pukrie-
nė pradėjo skustis negaluo-
janti ir dėl to buvo pagul-
dyta ligoninė. Kitą dieną
rasta jos kambaryje pa-
smaugtas vaikas. Paaiškė-
jo, kad prieš keletą dienų
ji pagimdė ir nenorėdama
auginti, nusmaugus.

— Spalių 17 d. pil. Akvilė
Pliarpaitė, gyv. Panemunė-
lio valsč. Mesetliškių kaim-
e, buvo išėjusi į sodželką
skalbinių plauti. Kitos die-
nos rytą ji rasta prigėrusi.

Spalių 18 d. Antanas Ma-
linauskas, 69 m. amžiaus,
gyv. Skapiškio m-ly, nusizū-
dė, persupiaudamas skus-
tuvu gerkle. Žudymosi prie-
žastis — liga.

— Spalių 22 d. ties Erž-
vilko miestu esamoj žvyr-
duobėje pil. Antanas Tamo-
šaitis, gyv. Eržvilko valsč.
Dirvonų km., kasė į vežimą
žvyrą ir tuo metu, lužus
žemės sluogsnui buvo mir-
tinai prislėgtas. "L. U."

— Pastarais laikais Lie-
tuvoje vis dažniau pradeda
siausti vilkai ir daro užpuo-
limus. Šiuo laiku rengia-
ma didelės vilkų medžiok-
lės.

— Jonas Vileišis, buvęs
Kauno miesto burmistras,
Prezidento aktu paskirtas
Valstybės Tarybon, kaipo
miestų reikalų žinovas.

— Po to kaip į Francuzi-
ją neįleidžiama girių me-
dega, Lietuvos prekyba su
Francuzija pasidarė Lietu-
vai nenaudinga, todėl nori-
ma eiti prie naujos sutar-
ties sudarymo.

"L.K."

Už \$3 metuose pralinksminsit
viso kaimą — užrašykite saviš-
kiams į Lietuvą "Dirvą".

GERIAUSIAS ALIEJUS ŽIEMOS LAIKU

TYRAS PENNSYLVANIA ALIEJUS

Kuris Lubrikuojasi net po-zero Temperaturoj

Kada tik paleidžiat motorą žiemą, jusė motoro aliejus
persikeičia nuo ledo temperatūros į ugnies karštį veik
staiga. Apsaugokit savo motorą tose permainingose su
Pennzoi d žiemos. Jis pradeda lengvai saltame ore ir
tuo pat laiku užtikrina visišką lubrikaciją aukščiausiose
motore temperatūrose. Jis ilgiau tęsėja, taigi mažiau
kaštuoja nuo mylios.

PADARYKIT PENNZOIL STOTIS SAVO STOTIMIS

Išbandykite tą Nuostabią PENNZIP arba tą Galingą
PENNZIP ETHYL



THE COLUMBIA REFINING COMPANY
Cleveland

Sudegė Amerikiečio Namai

Gindvyčiai, Rokiškio ap.
— Rugšėjo 9 d. Amerikie-
čio Gindvylio mažos duk-
raitės su degančia balana
užlipo ant aukšto pažūrėt
kačiukų. Bežiurėdamos už-
krėtė žariją į linus, nuo ko
sudegė visas namas, daug
brangių rubų, įvairių ma-
šinų, ir 40,000 litų pinigais,
kurie buvo paslėpti stoge.
Tai pamoka kad pinigai
reikia laikyti banke, o ne
po stogus kaitioti.
Pereitais metais vieno
Amerikiečio sudegė 15,000
dolarių, kurie buvo kamine
paslėpti. Kitas vėl nebe-
suranda tos vietos kur žė-
mėje pakasė \$15,000.
P. Kriukelis.

Visuotinio žemės ukio sura- šymo medžiagą baigia sutvarkyti.

Visuotinio žemės ukio su-
rašymo medžiagą centrali-
nis statistikos biuras jau
kuris laikas kai tvarko. Da-
bar tvarkymo darbas varo-
mas galop.

Visuotinio žemės ukio
surrašymo daviniai busią iš-
leisti 3 tomuose. "L.U."

Kiek Lietuvoj išgeriama degtinės.

Per 8 pirmus mėn. šymet
Lietuvoj degtinės parduo-
ta:

Kauno rajone už 10,338,
543 lt., Panevėžio už 3,168,
511 lt., Telsių rajone už 3,
628,715 lt., Vilkaviškio ra-
jone už 3,208,687 lt., Tau-
ragės rajone už 1,376,124
lt., Klaipėdos rajone už 2,
268,256 lt., Utenos rajone
už 961,757 lt. ir Šiaulių ra-
jone už 1,463,798 lt.,
Viso 3,888,880 litrų už
26,914,593 lt.

Apskačiuojama, kad pri-
dėjus alų, įvairius užsienius
ir vietinius vynus ir šiaip
kitokius alkoholinius gėri-
mus išeisią, kad šymet Lie-
tuvoje jau esą pragera ma-
žiausia apie 70,000,000 litų.
"L. U."

Iš priežasties bedarbės, ir Ka-
nados Lietuviams "Dirva" ati-
duodama metams už \$2.

PENNZOILS DALYVAUJA SU TOLEDO LOŠEJAIS



HAASE

The Pennzoils susiduria su sun-
kiausiu šio sezono darbu šį sekma-
dienį Toledo mieste, kada jie susi-
kibs su Toledo Birmingham Boost-
ers, campionais iš Pietinės Ohio.

Sekmadienio lošis prieš Toledo lo-
šėjus bus trečias didelis labdarybės
darbas trijų savačių begiu, kuriame
Pennzoils paaukavo savo pasidar-
bavimą. Šio lošio pelnas eis į "Ad
Thatcher Soup Line" fondą. Tai
yra Toledo alkanųjų šelpimui.

BASKETBALL LOŠIS

Clevelando Pennzoil basketball ty-
mas, class A viso miesto campionai
iš perėjo sezono, pradės savo sezo-
ną Gruodžio 5 d. Knights of Colum-
bus Gym, 2612 Prospect ave., prieš
smarkius Oil City, Pa., lošėjus,
Pennzips Western Pennsylvania
championus. Clevelando Pennzoil
merginos loš su New York Centrals
tame pačiame programe.

Užrašykite 'Dirvą' Kalėdų Dovanų

NAUJIEMS "DIRVOS" SKAITYTOJAMS

kurie užsirašys "Dirvą" visam metui užsimokėdami \$2.00, ir tiems kurie užprenu-
meruos "Dirvą" visam metui saviškiams Lietuvoje (\$3.00), arba draugams čionai

GAUS VIENĄ ŠIŲ KNYGŲ DOVANAI!

(Senų, nuolatinių "Dirvos" skaitytojų prašome šių dovanų nereikalauti, nes ir no-
rėdami neišgalėtume visiems duoti. Šios dovanos yra tik už NAUJUS skaitytojus)

PASTABA KANADOS LIETUVIAMS: Kurie norit gauti šias dovanas privalot sių-
sti prenumeratos seną kainą — \$2.50. Už nupigintą kainą — \$2.00 — dovanų duo-
ti negalime. Prašome šitą išitėmyt gerai, išvengsit nesusipratimų su Administracija.

LIETUVOS ISTORIJA Vytautas Didysis

Kokie buvo Lietuvos kunigaikščiai?
Kiek sykų Vytautas buvo krikštytas?
Kodel Vytautas išleido Jogailą Lenkam
į žentus ir karalius?
Ar graži buvo Jadvyga?
Kaip Didelė buvo Lietuva ir Kada?

Kas ta "Liublino Unija"?
Kada Lietuva buvo suplėsyta ir kodel?
Pasakos, Romansai ir Padavimai apie
Keistutį, Birutę, Vytautą

Didelė 318 puslapių knyga
KNYGOS KAINA \$2.00

NAMŲ DAKTARAS

Štai naudinga ir praktiška knyga, 174
puslapių didumo, tinkama turėti
namuose susipažinimui su ir
gydymui įvairių ligų.

KNYGOS KAINA \$2.00

TUKSTANTIS IR VIENA NAKTIS

Gražiausių senoviškų pasakų knyga su dau-
gybe paveikslų. Tvirtais viršeliais, 700 p.
Tai yra pasakų knyga kuri niekados nepasėsta.

KNYGOS KAINA \$2.00

GEOGRAFIJA

Geografija arba žemės aprašymas yra didelė, net
459 puslapių knyga, svarbi ir pamokinanti, iš ku-
rios apsipažinsite su žeme, jos pavidalu, didumu,
puatumu; kalnais ir jų vardais, apie juras, eže-
rus, upes, plotį ir gylį; kokie kokiose šalyse gy-
vena žmonės, ir tt. ir tt. Gausiai paveiksluota.

KNYGOS KAINA \$2.00

KNYGOS KAINA \$2.00

ORAKULAS

Naujas pilnas Orakulas — didžiausia ir prak-
tiškiausia burtų-monų knyga, su nuspėjimais li-
kimo ir laimės vyrų ir moterų pagal žvaigždzių,
pagal kortų ir pagal delno. Didelė, 414 puslapių.

KNYGOS KAINA \$2.00

ŽINYNAS

Knyga žinių iš mitologijos, istorijos, etnografi-
jos, geografijos, astronomijos, aritmetikos, medi-
cinos ir kitų mokslų bei jų šakų, rinkinis visokių
patarimų apie sveikatą, gydymo budus, vaistus;
įvairūs nurodymai amatninkams, ukininkams,
daržininkams, šeimninkams ir kt. 392 puslapių.

KNYGOS KAINA \$2.00

Užsisakant prenumeratą siųskit pinigus ir pažymėkit aiškiai kurios šių knygų pageidaujat

"DIRVA" 6820 SUPERIOR AVENUE

CLEVELAND, OHIO

SKAITYKIT IR PLATINKIT "DIRVĄ"

Kas Girdėt Clevelande-Apielinkėse

"DIRVA", 6820 Superior Ave.—ENDICOTT 4486—Atdara vakarais

Baciunas, Mikalauskas, Jurgeliutė, Tareila Gavo Daugumą Balsų

SLA. 136-toj Kuopoj J. J. Baciunas gavo didelę daugumą dalyvavusių narių balsų.

Grudžio 2 d. įvyko didelės SLA. 14-tos kuopos susirinkimas, kuriame buvo rinkimas kuopos valdybos ir nominacijos SLA. Pildomosios Tarybos. Pild. Tarybos nominacijose svarbiausi kandidatai gavo balsų skaičiai:

Ant Prezidento	59
Juozas J. Baciunas	48
St. Gegužis	14
J. Grinius	14
Adv. P. J. Bagočius	4
Gataveckas	1

Ant Vice Prezidento	101
A. Mikalauskas	13
J. Grinius	13
M. Mockevičius	9

Ant Sekretoriaus	53
P. Jurgeliutė	23
V. M. Čekauskas	19
Varasius	19

Ant Iždininko	66
Jonas Tareila	18
Adv. K. Gugis	18
Adv. J. S. Lopatto	21

Ant Ižo Globėjų	85
J. Januškevičius, Jr.	54
M. Kasparaitis	24
J. Sekys	13
S. Mockas	13

Ant Dakto-Kvotėjo	52
Dr. Jonikaitis	29
Dr. Stanislavaitis	11
Dr. Baltrušaitienė	11

Taigi, nežiurint kad Gegužis čia lankėsi, kas be abejo susivienijimų kaštuos apie \$50.00, bet čia nieko neprisiėmavo, gavo balsų mažiau nei už n. Jurgeliutę, kurią įsai ypatinai neigė ir jos "griekus" visiems skelbė.

Taip pat visa kuopos valdyba laisvė po namus, agitavo, dirbo, niekino kitus, gyrė Gegužį ir jo kikią, bet ir tas nieko negėjo.

Bečuno pusė dirbo viešu žodžiu, per spaudą ir laiškais, reškia rinktą būdą, kuriam nei nelegysčių negalima priminti, nes buvo viskas juoda ant balto ir jė už kožną savo žodį atsako.

Kuopos valdybą išrinkta ir g. t. k. vienas kitas "Gegužinis", bet diduma yra "Baciuniniai", nežiurint kad senoji valdyba, su savo patarėjais visas pastangas dėjo paimti kuopos vadovybę į savo rankas.

Kuopos valdybą išrinkta: F. Brazauskas — Pirm. F. Brazauskas — Vice-Pirm. J. G. Polteris — Fin. Rašt. (ir organizatorium)

A. Smigelskis — Prot. Rašt. K. S. Karpavičius — Ižd. J. Mudrauskas, E. Baltrušaitienė, A. M. Praskevičius — Ižo Globėjai.

Dr. J. T. Vitkus — Daktr. A. B. Paulienė — Korespondentu.

Narys.

Moderniškas Tempo Su puikiu ACCORDION Mes išdirbame ir importuojame Akordeonos iš Italijos ir Vokietijos. Nuolaidos nuo 10 iki 50 nuoš. LENGVOS IŠLYGOS. Taipgi duodam pamokas. Įrašyti siunčiam dykai. Užmokėti \$8 uk 8 Lekejas. 20 LEKCIJŲ VELTUI! N. SHKORKA 340 Broadway Diamond 0390

MIRE. Lapkričio 23 d. mire Antanas Gervė, 52 m. amžiaus. Palaidotas Lapk. 28 d. su bažnytinėmis apeigomis iš Šv. Jurgio parapijos. Iš Lietuvos paejo iš Girininkų kaimo, Pakuonio v., Kauno ap. Amerikoj išbuvo 28 metus, 11 metų išgyveno Clevelande. Liko nuliudus žmona ir dvi dukterys. Liko taipgi jo keli broliai. Velionis buvo nuolatinis "Dirvos" skaitytojas. Lai bu na jam lengva išstis šaltjo kapų žemelėj. Rep.

KLAUDINGI parašai. Pereitame numeryje buvo patalpinta du Kupiško atvaizdai, bet po jais buvo sumaišyta parašai. Skapiškio arba Vytauto Did. gatvė yra viršutinis pavalkias, o Turgavietė yra apatinis.

LIET. MOTERŲ Klubas rengia smagią card party antradienio vakare, Grudžio 8 d., nuo 7:30 v. vakare, p. Šukų namuose, 6892 Superior ave. Moterų Klubas rengs tokias vakarelius per ištisą žiemą, ir jų pelnas skiriamas Lietuvių Darželio naudai: bus už tuos pinigų kas nors įtaisyta Darželyje nuo Clevelando moterų. Card party yra vieša visiems ir gali dalyvauti kas tik nori. Bus maža įžanga, tik 25c., prie to bus užkandžių ir dovanos už kortavimą. Kom.

LAISKAS IS LIETUVOS Šiuomi pranešu savo draugams ir pažystamiems Clevelandiečiams jog pasiekiau Lietuvą laimingai ir kad "Dirvos" Agentūros patarnavimas yra geras. Ypac noriu pabrėžti apie didžiulio laivo "Berengaria", kuriuo keliauau, nors nekurias ypatybes. Iš neigiamos pusės tai gal dēnis permažas trečios klesos keleiviams, vienok laivas plaukia taip ramiai kad jautiesi gerai ir atsiylgina už pirmiau minėtą blogumą, nes atsigulus lovukon visai nejuoti ar laivas eina ar stovi — ne taip kaip nekurios kitose laivuose kad mašinerijos juda-trukčioja ir krato su visa lova.

Parvykus Lietuvon patyriau kad čia gyvenimo sąlygos kiek geresnės negu Amerikoje: beaorių nesimato, ypac vasaros metu dar jaučiama trukumas.

Apžiūrėjau Mariampolę Čekų inžinierių statomą Lietuvos valdžiai cukraus fabriką. Iš tikrųjų architektura puiki ir fabrikas visais atžvilgiais moderniškas, kad patraukia atida kiekvieno jame apsilankiusio ir sykiu galima pasidžiaugti iš tokio Lietuvos padaryto žingsnio pirmyn.

Inžinierius Smilgevičius lankėsi užsienio hydro elektrisko-se stotyje ir matėsi su kitų šalių inžinieriais. Nekurie inžinieriai ne tik kad buvo simpatingi ir davė patarimus, bet tiesiog pasiūlė pastatyti vandeniu varomą elektros stotį ant Nemuno, su išlyga kad Lietuvos vyriausybė duotų garantiją. Tai ištikrųjų jeigu Lietuvos valdžia sutiks pakinkyti Nemuną šalies naudai, ne tik kad pagamins savo piliečiams elektros šviesą už ketvirtą dalį dabartinės kainos, bet ir atsisot ant lygaus laipsnio su kitomis kulturingomis tautomis tuo atžvilgiu.

Žmonėse girdisi nusiskundimas kad valdžia nevykina žadėtos civilinės metrikacijos — matoma žmonės jau nepatenkinti viduramžių papročiais ir "kišenių čystijimu", jie visą tą ir dar asbestinius velniukus su smala velija palikti tiems kurie artimai su tais prietarais tikslingai susidraugavę, o patys pagaidauja ne tik gyvendami bet ir mirdami, ir pomirtinės ramybės.

Dar noriu priminti kad čionai žmonės dar nemoka viso ka kulturiškų šalių žmonės daro. Čia galima sakyti tiesiog braidžioja, mindžioja Dievo bei gamtos dovanas: nemoka pasidaryti iš paprastų daržovių gana sveikų ir pigių valgių. Pasukos (maslinokos) sako tik kiaušienės tinkamos, nors jos labai skanios ir sveikos, ir visai pigiai parduoda — tik pusė cento kvorta. Aš kasdien išgeriu po dvi kvortas, tai piniinės pardavinėja ir juokiasi kad tik Amerikonai geria pasukas. J. Zavistas.

PETRAIČIO ATSAKYMAS BARANAUSKUI

Ištikro daugiau negu negražu rašyt tokias nesąmones kokių prirašė F. B. Baranauskas "Clev. Liet. Žiniose" Lapkričio 21 d., ir kadangi tame rašte nesuvesta jokie galai su galais ir pats save straipsnis sukurti-kuoja tai visi ir supranta kiek tame straipsnyje gali būti teisybės.

F. Baranauskas mėgsta įsikaščiuoti ir daryti užmetimus ar jis žino dalyką ar ne. Atsimenam kaip jis, Salės bendrovės šerinkinių susirinkime, pradėjo pasakoti ir kada direktoriai patėmijo kad jis meluoja, tada jis nutilo. Dabar jis atlikdamas begėdišką darbą pats, reikia buk as esąs begėdis. Gaila kad Baranauskas savęs nepažysta ir kitą vadina kuo pats esąs.

Nors savo straipsnyje pareiškia kad "dar syki čia pakartojau kad as sakiau ir čia sakysiu teisybę", bet pas jį tiek teisybės kiek žydo svarstyklėse. Jis imasi nurodinėti kame as esąs kaltas, kur as visai nesijaučiu nusikaltes ir neprisimu tu ir tam panašių apkaltinimų. Jis rašo štai kaip:

1) Kuomet sudegė Lietuvių salė, direktoriai susaukė visuotinę šerinkinių susirinkimą pasitarimui kaip salę atstatyti, tai Petraitis rėkė kad sutrukde darbą, esą jau butų salę pradėję atstatyti. Nepaisant jo išrinkta specialė komisija. Petraitis ir komisija boikotavo, neudodamas paaiskinimų i komisijos paklausimus kas liets sutarties su apdraudos bendrove ir kas yra nuveikta.

Kur čia pono Baranausko logika ir kam atvirai meluoti? a) As reikalauju p. Baranauską irodyti kur ir kada as esu boikotavęs tą komisiją ir kodel? b) Kada ir koki reikalavimai paaiskinimų buvo atsisakyta paaiskinti is mano pusės?

Toliau Baranauskas rašo: 2) Petraitis šaukšiams tikrino kad planų padarymas daugiau neapsieis kaip \$75. Vėliau pasirodė kad atsieina \$175.

Tas tiesa, sakiau kad gali būti \$75, betgi as nesu architektas ir tikros kainos įvertinti negalėjau, bet mokėt \$175 as nebūčiau sutikęs. Bet kuomet architektui parodėm kad direktoriai norim daryt, tai architektas, apžiūrėjęs darbą, užklaustas atsakė kad tas darbas kaštuos \$175. Tada vienas komisijos narys pasakė, gerai, daryk, ir taip dalykas baigėsi.

Daugelis kontraktorių, kurie nusimano apie planus, tikrina kad už planų darymą nepermokėta, bet gauta gana pigiai. Tai kur as šiame dalyke kaltas?

3) Baranauskas rašo: Petraitis nepaisė nei direktorių, nei komisijos pagėdavimo imti (gaisro nuostolių) apkaunotojus kurie apsiėmė atlikti už \$50. Petraitis paėmė ką kaštavo \$216.

Na tai čia jau visai žemiam kritikos. Kituose užmetimuose as Baranauskui tiek griežtai nesakiau, nes jis gal buvo klaidingai informuotas, bet šiame klausime tai tiesiog neturiu žodžių ka apie jį pasakyti. Pats Baranauskas buvo tame susirinkime ir girdėjo visų nutarimą, o dabar tokius užmetimus viešai daro man...

4) Jis rašo: Kadangi apdraudos kompanijos pasiulytas atlyginimas buvo juokingai mažas palyginus nuostolius, todėl dalis direktorių ir komisija draudė pasirašyt ant bile dokumentų, bet Petraitis jų perserėjimui neklausė, nubėgo ir pasirašė.

Šita rašydamas, Baranauskas turbūt buvo po ko nors įtaka, kitaip savo protu žmogus nebūtų taip rašęs, nežinodamas faktų.

5) Jis rašo: Darydamas Petraitis pats vienas su apdraudos b-ve sutartį už ką kiek gaus atlyginimo... Išdėsto net sumomis kiek kas žutuoja ir kiek gauta. As nesuprantu is kur Baranauskas tas sumas gavo. As nesu niekur girdėjęs kad butų kalbama apie jo minėtas sumas pinigų. Jis sau vienas susi galvojo kaip jam tiko ir be jo kitų faktų nurašė pasaką. Gaila pasako kad tas man labai gerai apsimokėjo. Kiekvienas rimtas žmogus gali suprasti kiek galima is to pasinaudoti. Paskutinį paragrafą, neaiš-

kinsiu, nes ir mažas vaikas gali suprast kas ten per "kritika". Negaliu suprasti kuomi remdamasis Baranauskas taip "išmintingai" aprašė apie mane.

As šiuomi pasiaiškinimu reikalauju kad F. B. Baranauskas ir "Clev. Liet. Žiniose" atšauktų šį aprašymą arba pareikalautų teisybės tam tikrose įstaigose. C. F. Petraitis.

Nuo Redakcijos: Šitokie užmetimai vieni kitiems, arba apkaltinimai, turėjo išsirišti susirinkime, o ne įvelti i tokius ginčus spaudą. Juk tik direktoriai gali geriausia spręsti ir elgtis, kurie patys prie to darbo buvo ir yra. Ka gali visuomenė arba spauda žinoti, budama pašaliai nuo to visko?

Daugiau šiame klausime rašyti netalpinsime, prašome nesikreipti. Lai dalykas buna užbaigtas spauldoje, o sprendžiamas ten kur jis priklauso.

APIE TAUPYMO IR PASKOLOS DRAUGIJAS

Taupymo ir Paskolos Draugijos atlieka bankinius darbus ir patarnavimus. Bet Ohio valstijoje legaliskai jos pavadinamos Taupymo ir Paskolos Organizacijos, Draugijos arba Kompanijos, bet ne kaip Trust Bankai.

Užduotys Taupymo ir Paskolos Draugijų yra: A—Printm pinigų taupymui B—Skolinti pinigų ant pirmų mortgage'ų ant namų. Ohio valstijos įstatai nepavelija Taupymo ir Paskolos Draugijoms daryti kitokių paskolų kaip tik čia paminėtas.

Pasiturintieji žmonės pasideda savo pinigų i Taupymo ir Paskolos Draugijas del trijų svarbių priežasčių: 1—Kadangi Taupymo ir Paskolos Draugijos moka didesnį nuosimtį,

2—Užtikrintas saugumas jų pinigams pirmais mortgage'ais ant namų. Geresniam supratimui turim atkreipt dėmę i Life Insurance kompanijų investimentus: jos savo pinigų taip pat daugiausia tik ant pirmų mortgage'ų turi idėję.

3—Taupymo ir Paskolos draugijos duoda pirmų mortgage'ų paskolas del statymo namų, ir taip Clevelande padaro skirtingos rūšies darbą, be kurio statyba negali apsieiti.

Real Estate paskolos visad darosi ilgesniam laikui, ne taip kaip bankų paskolos del biznio, kurie daro paskolas ant notų keletui desėtku dienų.

Taupymo ir Paskolos Draugijos moka didesnį nuosimtį negu Trust Bankai už padėtus taupymui pinigų, ir negali laikyti ant rankų daug pinigų cash be uždarbio, bet tik tai tiek laiko kiek yra reikalinga išmokėjimams bėganciu normaliskam laike ištraukimui.

Taupymo ir Paskolos Draugijų taupymai (depozitai) nėra taupymai tuojau ant pareikalavimo, bet praėityje šios įstaigos per daug meti išmokėjimus darė ant pareikalavimo, kaip Trust Bankai.

Ohio Valstijos įstatuose Sec. 9652 paveliija Taupymo ir Paskolos Draugijoms taip daryti išmokėjimus, bet Taupymo ir Paskolos Draugijos moka didesnį nuosimtį ir geriausias saugumas yra ant pirmų mortgage'ų. Taip pat turi teisės ir neprasižengia prieš valstijos įstatus je permato reikalingumą padaryti sulaikymus depozitorių ištraukimui pinigų del taupytųjų ir įstaigos gerovės, bet tas nereiskia jokio įstaigos nusilpėjimo, bet tik tai laikinas prižiurėjimas ir atsargumas del naudos taupytųjų ir įstaigos.

Taupymo ir Paskolos įstaigų apsaugoti depozitorius ir užlaikyti juos saugiai, yra įstaigos teisėtas ir marališkas pasielgimas permatant reikala, laikinai aprubežiuot arba i suilaikyti ištraukimus, del visų dalykų ir įstaigos gerovės.

Daug žmonių supranta saugumą Taupymo ir Paskolos Draugijų, tas pasirodo is depozitų: šiandien Amerikoje yra sudėta net \$9,000,000,000 (devyni bilijonai dolarių) taupymams i Savings and Loan organizacijas. Šerinkinas.

ROSEDALE Dry Cleaning Co. HEND. 7908 C. F. PETRAITIS, Prop. 6702 Superior Ave.

KALĖDŲ DOVANOS BIEDNIEMS. Musų vientautis veikėjas, biznieriūs Jonas Jurgis patiekė sekantį sumanymą, kuris rasta geru ir naudingu, todėl šiuomi paskelbiame:

Pats p. Jurgis sumanė padaryti keletą kašių (beskių) Kalėdų Dovanų biednoms Lietuvių šeimynoms, kurias pats išdalins prieš Kalėdas. Taipgi prisidės "Dirva" ir kiti kas tik išgali paaukauti.

Šiuomi pranešama tiems kuriems labai pašalpa reikalinga, greitu laiku priduoti savo antrašus "Dirvos" redakcijai ir bus stengiamasi kiekvieną neturtingą šeimyną sušelpiti didėle kase valgomų daiktų prieš Kalėdas, jeigu pasirodys verta.

GRAZUS UKRAINIEČIŲ LIAUDIES BALETAS

Perčtą sekmadienį miesto auditorijos Muzikalej salej buvo Ukrainiečių Liaudies Balletas po vadovystė baletmeisterio V. Avramenko. Balletas buvo milžiniškose proporcijose ir taip vaizdingas ir įspudingas kas vertė gerėtis net nepažystančius Ukrainiečių gyvenimo nei jų liaudies šokių.

Suvis 300 artistų minia išstatyta scenoje, ir dalyvumą emė nuo kelių metelių vaikucio iki suaugusių milžinų, vyrų ir moterų. Buvo gražios Ukrainiečių dainos, o dar gražesnė muzika ir Lietuvos pasyztami mi ir tuli nepažystami šokiai.

Didelė garbė priklausio vadui p. Avramenko, kuris sugeba tckj puikų dalyką sutverti ir perstatyti miesto salese. Jis turi projekta surosuoti keliu tautų Baletą kita meta 200 metu sukaktuvėse nuo Jurgio Washingtono gimimo. Publikos buvo pigesnėse vietose net perpilna.

PARSIDUODA RESTAURANTAS 1580 Davenport ave., prie E. 16 St. Kreipkitės tuojau.

Lietuvos Lietuviai ateina i Sanitariškas Lietaus MAUDYNES. — 25c. 921 St. Clair arti E. 9th St.

VACUUM CLEANERS

— Garantuoti taip kaip nauji — Hoover — \$15 Eureka — \$15 Premier Duplex 16.50 Royal — 14.50 Apex — 7.95 AirWay late model 25 Kiti irgi žema kaina.

GREENS 7025 SUPERIOR AVE. Phone ENdicott 2740 ALL MAKES REPAIRED Atsinešit šį skelbimą, sutaupysit \$1

ANGLIS

Pristatom i namus visokią anglį i koksus. Greitas ir teisingas patarnavimas. POCAHONTAS tonas 6.90 Kaitri anglis 8.25 POCAHONTAS 8.25 anglis su mažai peleng W. VIRGINIA Lump 5.50 KENTUCKY Lump 6.25

Petras C. Komeras Lietuvis Anglininkas 1201 East 80th St. Telef. Garfield 3956-M

Skanus Amerikoniški ir Europiški valgiai. Kainos žemos. Lietuviai pas mus užėina ir buna patenkinti. UŽKVIČIAM VISUS. JAMES Restaurant 1410 East 66th St.

GRAPE JUICE CONCENTRATE Tyras produktas iš vynuogių. Nėra jokia imitacija. Tyrumas garantuojamas.

Puiki Kalėdų Dovana \$4 tuzinas 10-uncinių dėžučių. Padaro 4 galionus. \$15.75 už 6 galionus. Padaro 30 galionų. Siuntima mes apmokam. Siųskit savo užsakymą TUOJAU! Siųskit P. O. Money order. Čekių nepriimam. Rašykite Angliškai.

David Nichols Co. KINGSTON, GEORGIA

GINTARAS

"Dirvos" krautuvėje galite gauti naujų importuotų puikių Gintarinių dalykų. Yra moteriškų ir vyriškų gražmenų, tinkamų dovanoms.

"DIRVOS" KRAUTUVE 6820 Superior Ave.

J. J. LAZICKAS JEWELER — RADIOS

Nusipirkit sau gražų Radio setą ir turėsit pasitenkinimo ant visados. Didžiausia Clevelande Lietuviška Radio Parduotuvė. Taipgi parduodam visokišs brangmenas ir taisom laikrodžius ir laikrodėlius.

6407 Superior Ave. Prie E. 66th Street —ENDICOTT 4638—

Adolpas Jakubauskas ADOLPH JAKUBS LIETUVIS GRABORIUS

Lietuviai reikale kreipdamiesi pas mane apturėsit teisingą patarnavimą. Laisnuotas Balsamuotojas. Simpatiškas, mandagus, greitas ir geresnis už kitų patarnavimas. Vežimai ligitoniams i ir iš ligonbučio. Kainos sąžiningos. Žemiausia kaina palaidojimo, visos lėšos, \$150.00 ir aukštn. Tel. ENDICOTT 1763. CLEVELAND, O.

PRIE-KALĖDINIS ISPARDAVIMAS JAU PRASIDEJO —

Atikite savo Kalėdinius Pirkimus Dabar! Iki dar turime visokių prekių neišrankiotų ir galite pasirinkti ko tikėtai jums reikia ir kas tiks jūsų giminėms ir draugams. THE KRAMER & REICH CO. 7002-04 Superior Ave. Kampas Giddings Rd.

PILNIAUSIAS IŠSTATYMAS VISOKIŲ KALĖDINŲ REIKMENU

Atsiveskit savo vaikučius pamatyti mūsų puikiausius Kalėdinius žaislus ir lėles. PRAKTIŠOS DOVANOS VISAI ŠEIMYNAI PADARYKIT ŠIAS KALĖDAS PRAKTISKOMIS — DUOKIT TIK REIKALINGUS DAIKTUS

SUDEDAI DEŽUTES DYKAI JOHN JACOBY & SON SUDEDAI DEŽUTES DYKAI 7036 Superior Ave.

Pirk už Cash ir Taupyk Clevelando Pigiausių Kainų Namų Baldų Krautuvėje

3 Šmotų 100% Mohair Living Room Setas — iš Davenport, kede, ir sagyta kede, abiem pusėm sėdynės, viskas apdengta mohair.

\$69⁵⁰

Daugybė Naudingų Dalykų Kalėdų Dovanoms Duoti

HELD'S Furniture 6900 SUPERIOR AVE.

"DIRVA" LITHUANIA (THE FIELD) The only Lithuanian News Published Weekly at Cleveland Ohio Lithuanian Pub Yearly Subscription In the United States..... Canada and Mexico..... Lithuania and other countries Advertising rates on application "DIRVA" 6820 Superior Ave. Cleveland

No. 50

Gruo Lietu

DARBA IR DARBININKŲ ŽIN

Scranton, Pa. — Čia anglakasykloje užgruboms užmušta trys bininkai, vienas iš jų but Lietuvis, Andrius laida.

McArthur, O. — Ustus iš viršaus 50 tonų meniu, angliakasyklo toli šio miestelio už du darbininkai.

Uniontown, Pa. — I kasyklos luboms Foc angliakasykloj, užmuš darbininkai.

Detroit. — Autom išdirbystės išleido n 1932 metų modelius ir si ju pirkimo, tokiu ima i darbą atleistus bininkus.

Avella, Pa. — Vė naujino kova tarp strejančių unijistų ir strežių angliakasių, ir pe savaitę viename susime sužeista keturi d ninkai.

Mansfield, O. — D tic Industries Inc. gav sakymą padaryt nuo 3 iki 100,000 šaldytuvų tojamų namuose. P i darbą daug darbin

Chicago. — Geležin tarnautojų unijų virš kai suvažiovo aptarti panijų reikalavimą n žinti gelžkeliečiams a 10 nuoš. Dalyvauja atstovų iš visų gelžkeli grupių ir kaip spėjama pasireikš priešingai mažinimui. Gelžkelių nautojai ne visi uždirda deles algas: pav. 400 tuly gelžkelio darbų nautojų uždirda ma negu \$20 i savaitę, 600 kitų uždirda mažiau r \$30 i savaitę.

Kanados gelžkeliečiai gi atmeta valdžios siul numazinį algas 10 nuc

Youngstown, O. — apdirbtos geležies gamje Lapkričio mėnesį pas dē padidėjimas pirmą tų šmet nuo Kovo m sio. Tačiau dirba visai pnai, vos 27 nuoš. norlio.

Bet šių metų Lapk mėn. 1,593,684 tonai pasilieka nuo 1930 m. to ties mėnesio, kada pad ta 2,212,202 tonai.

Transylvanijoj, Rumjoj, angliakasykloje išt sprogimui užmušta p darbininkai.